

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2514203492
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2514203492.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Bibiány Ťažiarovej v spore žalobcu: ANL, s.r.o., Hollého 23, 921 01 Piešťany, IČO: 36 268 755, zastúpeného splnomocnenkyňou: CHMELO & PARTNERS advokátska kancelária, spol. s r.o., Royova 9, 921 01 Piešťany, IČO: 47 255 633, proti žalovanému: A. B., nar. X. novembra XXXX, trvalo bytom B., C. D. XXXX/XXX, zastúpenému splnomocnenkyňou: A-K-K-L advokáti s.r.o., Grösslingová 50, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 50 666 622, o zaplatenie 22.872,10 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 8. júna 2021 č. k. 9C/118/2014–1109, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
- II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

41

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalobu zamietol; II. žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 48 ods. 1 a 2, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1 a 2, § 631, § 633 ods. 1, § 642 ods. 1 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov); § 151 ods.1, § 261 ods. 1, § 470 ods. 1 a 2 CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov) a § 536 a nasl. Obch. z. (zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov). Vecne dôvodil, že žalobou (návrhom na vydanie platobného rozkazu), doručenou súdu prvej inštancie dňa 20.5.2014, sa žalobca domáhal aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 26.251 eur s úrokom z omeškania 8,25 % ročne zo sumy 1.200 eur od 25.1.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14.296 eur od 9.4.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.755 eur od 3.5.2014 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným 19.2.2013 uzatvoril zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu podľa projektovej dokumentácie vypracovanej E. F. G., upravenej E. A. H.. V dodatku č. 1 z 20.6.2013 k zmluve o dielo z 19.2.2013 a v dodatku č. 2 z 24.9.2013 sa dohodli na zmene ceny za dielo. Cena za dielo tak bola dohodnutá na sumu 120.717 eur. Cena za dielo mala byť žalovaným žalobcovi zaplatená v šiestich splátkach po ukončení určitých etáp výstavby diela, tak, ako je žalobcom a žalovaným dohodnuté v bode 4 článku III. Zmluvy o dielo v znení jej dodatkov č. 1 a 2. Žalovaný uhradil žalobcovi 1. splátku 12.000 eur dňa 23.4.2013 - podľa faktúry č. 201302, 2. splátku 12.000 eur tak že dňa 5.7.2013 uhradil 4.500 eur - podľa faktúry č. 201304 a dňa 6.8.2013 sumu 7.500 eur - podľa faktúry č. 201305, 3. splátku 8.000 eur uhradil tak, že dňa 2.9.2013 uhradil sumu 4.000 eur - podľa faktúry č. 201306 a dňa 24.9.2013

uhradil sumu 4.000 eur podľa faktúry č. 201307, 5. splátku 30.000 eur dňa 2.12.2013 - podľa faktúry č. 201312. Na úhradu 4. splátky vo výške 37.962 eur vystavil žalobca žalovanému 4 faktúry - faktúru č. 201308 na sumu 5.000 eur, ktorú žalovaný uhradil žalobcovi dňa 24.9.2012, faktúru č. 201311 na sumu 10.000 eur, ktorú žalovaný uhradil dňa 29.10.2013, faktúru č. 201313 na sumu 8.666 eur, ktorú žalovaný uhradil čiastočne tak, že dňa 5.2.2014 uhradil sumu 3.000 eur, dňa 20.2.2014 uhradil sumu 2.500 eur, dňa 5.3.2014 uhradil sumu 1.166 eur a dňa 13.3.2014 uhradil sumu 800 eur. Žalovaný teda za uvedenú faktúru zaplatil žalobcovi 7.466 eur. Sumu 1.200 eur žalovaný do dňa podania žaloby žalobcovi neuhradil. Faktúru č. 201401 na sumu 14.296 eur žalovaný do dňa podania žaloby neuhradil ani čiastočne. Na úhradu 6. splátky 20.755 eur vystavil žalobca žalovanému faktúru č. 201402 na sumu 20.755 Eur, z ktorej neuhradená časť predstavuje, po zápočte s preddavkom zloženým žalovaným sumu 10.755 eur. Žalovaný teda na základe zmluvy o dielo z 19.2.2013 v znení jej dodatkov č. 1 a 2 dlhuje žalobcovi sumu spolu vo výške 26.251 eur. Žalobca splnil svoje povinnosti podľa zmluvy o dielo z 19.2.2013 v znení dodatkov v č. 1 a 2, predmetné dohodnuté etapy výstavby diela sú ukončené, v zmysle bodu 4 článku III. Zmluvy o dielo z 19.2.2013 v znení dodatkov č. 1 a 2. Žalovaný svoju povinnosť zaplatiť žalobcovi dohodnutú cenu za dielo nesplnil riadne a včas. Žalovaný sa voči žalobcovi dostal do omeškania a žalobcovi vznikol nárok na úrok z omeškania podľa príslušných zákonných ustanovení a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., 1. splátku 12.000 eur dňa 23.4.2013 - podľa faktúry č. 201302. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol platobným rozkazom z 20.4.2015 pod č. k. 9C/118/2014-75, ktorým vyhovel návrhu na vydanie platobného rozkazu v celom rozsahu. Proti uvedenému platobnému rozkazu podal v zákonom stanovenej lehote odpor žalovaný. Podanie odporu odôvodnil tým, že nárok žalobcu považuje v celom rozsahu za nedôvodný, nakoľko podaním z 26.3.2014 (ktorým navrhol vykonať dokazovanie) oznámil žalobcovi, že v zmysel ust. čl. VIII ods. 1 Zmluvy o dielo odstupuje od zmluvy, nakoľko zo strany žalobcu došlo k podstatnému porušeniu zmluvy spočívajúcim v nedodržaní termínu zhotovenia diela (do 30.11.2013) a dielo nebolo vykonávané v zmysle zmluvy a priloženej projektovej dokumentácie. Zároveň žalovaný žalobcovi oznámil, že netrvá na splnení zmluvných povinností z jeho strany. Odstúpenie od zmluvy bolo žalobcovi doručené dňa 14.4.2014. Žalobca sa zaviazal ukončiť prácu na diele do 30.11.2013. Ku dňu zaslania odstúpenia od zmluvy nebolo dielo žalovanému riadne odovzdané, čím žalobca porušil zmluvu podstatným spôsobom. Práce a služby fakturované žalobcom neboli žalovanému zo strany žalobcu nikdy dodané. Žalobca nesplnil riadne a včas svoje povinnosti v zmysle zmluvy. Predmetné dohodnuté etapy neboli ku dňu zaslania odstúpenia od zmluvy a ani v období po uvedenom odstúpení od zmluvy ukončené. 5. splátka ceny za dielo mala byť zaplatená po dokončení priečok v rodinnom dome, čo žalobca nevykonal a 6. splátka ceny za dielo mala byť zaplatená po dokončení povrchovej úpravy čo žalobca taktiež nevykonal. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovaného uviedol, že úkon žalovaného z 26.3.2014, ktorým mienil od zmluvy odstúpiť je neúčinný a neplatný. Dôvody odstúpenia neboli dané a neexistovali, a odstúpenie od zmluvy nebolo žalobcovi oznámené bez zbytočného odkladu po tom ako sa žalovaný o dôvodoch odstúpenia dozvedel. Žalobca disponuje podrobnými záznamami, ktorými je bez pochybností preukázateľné, že k vykonaniu všetkých prác žalobcom skutočne došlo. Podaním z 10.1.2018, doručeným súdu na pojednávaní dňa 24.1.2018 zobrať žalobca žalobu v časti o zaplatenie istiny 3.378,90 eur a úroku z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1.200 eur od 25.1.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14.296 eur od 9.4.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.755 eur od 3.5.2014 do zaplatenia späť. Rozsudkom z 24.1.2018 (pod č.k. 9C/118/2014-744) súd prvej inštancie I. konanie v časti o zaplatenie istiny 3.378,90 eur a úroku z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1.200 eur od 25.1.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14.296 eur od 9.4.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.755 eur od 3.5.2014 do zaplatenia zastavil. II. vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. III. žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. IV. Ing. Stanislavovi Oršinovi priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V. Ing. Imrichovi Reichelovi priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Proti uvedenému rozsudku proti jeho výrokom II. až V. podal odvolanie žalobca, na základe ktorého odvolací súd (Krajský súd v Trnave) uznesením z 23.4.2019 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (výrok II.) a v napadnutých výrokoch III., IV., a V. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom ďalšieho konania vzhľadom na právoplatnosť výroku I. rozsudku z 24.1.2018, v ktorej časti bolo konanie zastavené teda zostala suma 22.872,10 eur bez príslušenstva. V podaní z 30.7.2020 žalovaný uviedol, že žalobca od neho prijal platby 6.000 eur, 7.000 eur, 4.980 eur (úhrada faktúry č. 201303), celkovo 34.980 eur, ktorých prijatie mal žalobca opomenúť v žalobe. Navrhol

vykonať dokazovanie - výsluchom I. B., ako aj detailom pohybu č.l. 957, výdavkovým a príjmovým dokladom č.l. 958, e-mailom z 20.6.201 č.l. 959, e-mailom z 25.9.2013 č.l. 960 vrátane prílohy č.l. 961. Žalobca na pojednávaní dňa 3.9.2020 uviedol, že od žalovaného v súvislosti so stavbou rodinného domu SO01 tak ako bol zakotvený v zmluve o dielo ďalšie sumy uvádzané žalovaným neprijal. Úhrada sumy 4.971 eur v hotovosti dňa 13.5.2013 bola úhradou za faktúru č. 201303 vystavenú žalobcom v inej veci a podľa zmluvy o poskytovaní služieb z 3.4.2013, úhrada sumy 3.960 eur zo 7.10.2013 bola úhradou na faktúru č. 201309 vystavenú žalobcom za práce na objekte na ulici A., ktoré pre žalobcu ako subdodávateľ vykonal podnikateľ J. H., ktorý mu k tým istým prácam vystavil aj faktúru. Navrhol doplniť dokazovanie o Faktúru č. 201303 spojenú so Zmluvou o poskytovaní služieb, faktúru č. 201309, faktúru č. 2013/529 a výpis z účtu z 10/2013, e-mail z 08.11.2012 vrátane prílohy rozpočtu č.l. 974 - 977, e-mail z 12.03.2014 a položkový rozpočet č.l. 985-989, e-mail z 9.2.2014 č.l. 990 a položkový rozpočet č.l. 991-994, špecifikáciu prác a dodávok pre stavbu č.l. 995-996. Vo vyjadrení z 16.9.2020 žalovaný uviedol, že na rodinnom dome žalobcom neboli dokončené/riadne zhotovené zvislé konštrukcie, vodorovné konštrukcie a izolácie, vodorovné a zvislé konštrukcie, elektroinštalácia, posunutím komínového telesa boli narušené zvislé aj vodorovné konštrukcie taktiež uviedol, že žalobca nemohol vykonať kladenie podlahovej izolácie a montáž sadrokartónu na 1. NP a 2 NP, práce na sadrokartónoch na 2. NP, nemohol vykonať kladenie izolácie podláh a práce v interiéri neboli žalobcom vykonané v rozsahu ako podľa zmluvy mali byť. Poukázal na postupné znižovanie dojednanej ceny diela - rodinného domu dodatkami č. 1 - 2 ako aj pripravený medzi stranami nepodpísaný dodatok č. 3 (č.l. 1000-1002) vrátane špecifikácie prác a dodávok č.l. 1003-1004, vrátane výzvy z 3.4.2014 (č.l. 1005-1006) a výsluch konateľa žalobcu v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 6C/281/2015 na pojednávaní dňa 12.5.2020. Na pojednávaní dňa 17.9.2020 žalobca uviedol, že od žalovaného prijal jednotlivé platby ním uvádzané, avšak nejednalo sa o platby na rodinný dom projekt SO1 - potvrdil prijatie sumy cca 20.000 eur. Malo ísť o platby za žalobcom vykonanú nízkonapäťovú prípojku pre žalovaného (7.000 eur), za výstavbu oplatenia zadnej časti pozemku 2.200 eur, objednanie a úhrada geologických prác na pozemkoch žalovaného žalobcom - 600 eur, za zastupovanie v rokovaniach o uzatváraní zmlúv s Urbárskym spoločenstvom Banka - 3.200 eur, a vykonávanie kompletnej inžinierskej činnosti (výberové konania na dodanie rôznych súčastí stavby napr. krb ventilátorom, centrálny vysávač, bazén, garážová brána, vonkajšie pozinkované schodisko, výplne okien hliníkové, zabezpečenie tepelnej izolácie fasády, výber z rôznych možných dodávateľov).

Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil skutkový stav: Strany uzavreli dňa 19.2.2013 zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu podľa projektovej dokumentácie vypracovanej E. F. G., upravenej E. A. H.. V dodatku č. 1 z 20.6.2013 k zmluve o dielo z 19.2.2013 a v dodatku č. 2 z 24.9.2013 sa dohodli na zmene ceny za dielo. Cena za dielo tak bola dohodnutá na sumu 120.717 eur. Cena za dielo mala byť žalovaným žalobcovi zaplatená v šiestich splátkach po ukončení etáp výstavby diela (1. po dokončení betonáže základov, 2. po dokončení obvodových múrov 1. NP, 3. pod dokončení strechy rodinného domu, 4. po dodávke a montáži výplne otvorov, 5. po dokončení izolácie obvodových múrov a drevenej fasády, 6. po dokončení povrchovej úpravy vnútorných stien). Termín ukončenia prác pre časť diela SO 01 Rodinný dom bol dohodnutý na 31.8.2013. V dodatku č. 2 bol dojednaný nový termín ukončenia prác pre časť diela SO 01 rodinný dom na 30.11.2013. V rámci dojednaného dodatku č. 2 z 24.9.2013 zmluvné strany uviedli, že sa dohodli na zmene rozsahu vykonania časti diela SO 01 Rodinný dom, z dôvodu že si objednávateľ - žalovaný zabezpečí dodávku materiálu - obvodové murivo z tehál Heluz hr. 38, na vlastné náklady. V rámci špecifikácie prác a dodávok pre stavbu k dodatku č. 2 sa uvádza - obvodové murivo z tehál Heluz hr. 38 cm - materiál si objednávateľ zabezpečil na vlastné náklady /viď zápis v stavebnom denníku z 24.6.2013/. Zo zmluvy o dielo uzavretej podľa § 536 a nasl. Obch.z. medzi objednávateľom - A. B. a zhotoviteľom - spoločnosťou ANL, s.r.o. zo dňa 19.2.2013 vyplýva, že predmetom tejto zmluvy o dielo je výstavba rodinného domu podľa projektovej dokumentácie vypracovanej E. F. G., upravenej E. A. H. a toto dielo rodinný dom po dokončení musí zároveň spĺňať všetky stavebné a technické predpisy a normy, hlavne však musí spĺňať kritériá nízkoenergetického domu. Zhotoviteľ je povinný dielo vykonať vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a na vlastné nebezpečenstvom. V zmysle článku I. bodu 2 sa objednávateľ zaviazal, že za riadne zhotovenie diela v dohodnutom čase plnenia zaplatí zhotoviteľovi cenu v dohodnutej výške a spôsobom podľa ustanovení článku III. tejto zmluvy. Žalovaný uhradil žalobcovi 1. splátku 12.000 eur dňa 23.4.2013 - podľa faktúry č. 201302, 2. splátku 12.000 eur tak, že dňa 5.7.2013 uhradil 4.500 eur - podľa faktúry č. 201304 a dňa 6.8.2013 sumu 7.500 eur - podľa faktúry č. 201305, 3. splátku 8.000 eur uhradil tak, že dňa 2.9.2013 uhradil sumu 4.000 eur - podľa faktúry č. 201306 a dňa 24.9.2013 uhradil sumu 4.000 eur podľa faktúry č. 201307, 5. splátku 30.000 eur dňa 2.12.2013 - podľa faktúry č. 201312. Na úhradu 4. splátky vo výške 37.962 eur vystavil žalobca žalovanému 4 faktúry - faktúru č. 201308 na sumu

5.000 eur, ktorú žalovaný uhradil žalobcovi dňa 24.9.2012, faktúru č. 201311 na sumu 10.000 eur, ktorú žalovaný uhradil dňa 29.10.2013, faktúru č. 201313 na sumu 8.666 eur, ktorú žalovaný uhradil čiastočne tak, že dňa 5.2.2014 uhradil sumu 3.000 eur, dňa 20.2.2014 uhradil sumu 2.500 eur, dňa 5.3.2014 uhradil sumu 1.166 eur a dňa 13.3.2014 uhradil sumu 800 eur. Na úhradu 6. splátky 20.755 eur vystavil žalobca žalovanému faktúru č. 201402 na sumu 20.755 eur. Z tvrdení žalobcu v žalobe, nepopretých žalovaným, a súdom považovaných medzi stranami za nesporné vyplýva, že žalovaný uhradil žalobcovi celkovo sumu 94.466 eur. Dňa 14.4.2014 žalovaný odstúpil od zmluvy o dielo z 19.2.2013, ako dôvody uviedol, že dielo bolo vykonávané v rozpore projektovou dokumentáciou a nebolo žalobcom zhotovené do dňa odstúpenia od zmluvy. (Žalovaný listom z 26.3.2014 doručeným žalobcovi 14.4.2014 oznámil žalobcovi odstúpenie od zmluvy o dielo z 19.2.2013 a to v zmysle článku VIII. ods. 1 zmluvy o dielo, nakoľko zo strany žalobcu došlo k podstatnému porušeniu zmluvy spočívajúcej v nedodržaní termínu zhotovenia diela do 30.11.2013 v zmysle dodatku č. 2 k zmluve a zároveň nebolo dielo vykonávané v zmysle ustanovení zmluvy o dielo a priloženej projektovej dokumentácie, k čomu sa zhotoviteľ zaviazal. Zároveň žalovaný v zmysle článku VIII. ods. 2 zmluvy o dielo oznámil, že naďalej netrvá na splnení zmluvných povinností zo strany žalobcu. Vyzval žalobcu na odovzdanie akejkoľvek projektovej či inej dokumentácie, kľúčov, či akékoľvek iné vecí, ktoré im boli odovzdané v súvislosti s realizáciou diela a zároveň vyzval žalobcu na vrátenie poskytnutej zálohy vo výške 10.000 eur, ako aj zaplata zmluvnej pokuty vo výške 7.001,58 eur a to v lehote 5 dní odo dňa doručenia tohto podania.) Ku dňu odstúpenia od zmluvy žalovaným (14.4.2014) dielo žalobcom zhotovené nebolo. Ako z tvrdení žalobcu tak aj žalovaného súd má za nesporné, že žalovaný neumožnil žalobcovi vstup na stavbu od 18.3.2014, čím neumožnil žalobcovi dokončiť niektoré časti diela. Na zdržanie sa pokračovania vo vykonávaní diela vyzval žalovaný žalobcu výzvou z 3.4.2014. K odovzdaniu a prevzatíu diela tak ako to bolo dojednané v čl. IV. zmluvy o dielo medzi stranami nedošlo. Žalovaný v priebehu konania namietal, že v rozpore s projektovou dokumentáciou boli žalobcom vykonané práce - stuženie stĺpov, zmena dimenzie priečok, zmena tvaru schodiska, pozícia a materiál komínového telesa, elektro prípojka, pričom žalobcom boli nevykonané práce hoci v zmysle zmluvy mali byť vykonané: priečka na 1. NP, SDK konštrukcie na 2. NP a 3. NP, bleskozvod, zdravotníctvo, oprava strechy, anhydritové potery a izolácia pod podlahové kúrenie. Z rekapitulácie rozpočtu vrátane krycích listov rozpočtu č. I. 270-323 spisu vyplýva, že žalovaný si nechal zhotoviť rozpočet vrátane krycích listov na realizáciu nasledujúcich prác: stuženie stĺpov, zmena dimenzie priečok, zmena tvaru schodiska, pozícia a materiál komínového telesa, elektro prípojka, pričom žalobcom boli nevykonané práce hoci v zmysle zmluvy mali byť vykonané: priečka na 1. NP, SDK konštrukcie na 2. NP a 3. NP, bleskozvod, zdravotníctvo, oprava strechy, anhydritové potery a izolácia pod podlahové kúrenie. Z výsluchu žalovaného vyplynulo, že tento stavebný denník nepodpisoval na stavbe ale až dodatočne u žalobcu, so zmenami v projektovej dokumentácii nesúhlasil, niektoré materiály platil sám, vždy však na základe objednávky žalobcu,. Na stavenisku bol prítomný raz za jeden dva týždne. Z výsluchu konateľa žalobcu vyplynul záver, že stavba ku dnu ukončeniu prác žalovaným na stavbe bola dokončená na 95% neskôr spresnil, že nebolo dokončených cca 3%. Konkrétne chýbala jedna vnútorná priečka v kotolni a „pár m2 sadrokartónu“. Zo znaleckého posudku č. 93/2017 vypracovaného znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie odhadu hodnoty nehnuteľností a stavebných prác E. K. L., z 12.4.2017, vyplýva, že odhadovaná hodnota stavebných prác vykonaných na objekte SO 01 Rodinný dom stavba (bez fasády) žalovaným je 97.781,75 eur bez DPH, 19.556,35 eur - DPH, Cena s DPH – 117.338,10 eur, pričom Základné rozpočtové náklady predstavujú sumu 88.442,56 eur bez DPH (106.131,07 eur s DPH) a vedľajšie rozpočtové náklady sumu 9.339,19 eur bez DPH (11.207,02 eur s DPH). Znalec použil oceňovací štandard fi Kros a.s. - stavebný software CenKros plus. Obhliadku objektu uskutočnil 11.4.2017 za účasti zástupcu zhotoviteľa, vykonal ju formálne a vyhotovil fotografie. Posúdenie rozsahu stavebných prác sa uskutočnilo na základe predloženej projektovej dokumentácie a iných podkladov. Na vyhotovenie posudku znalec použil podklady dodané zadávateľom žalobcom - zmluvu o dielo vrátane dodatkov č. 1 a 2, stavebný denník, projektovú dokumentáciu, stavebné povolenie a fotodokumentáciu vyhotovenú počas realizácie prác ako aj podklady získané znalcom: rozpočet, list vlastníctva, snímku katastrálnej mapy a fotodokumentácia vyhotovená znalcom. K rodinnému domu SO 01 vyhotovil znalec krycí list rozpočtu z ktorého vyplývajú Základné rozpočtové náklady bez DPH – 88.442,56 eur - zložené z HSV dodávok a montáže, PSV - dodávok a montáže a M -dodávky a montáže. Vedľajšie rozpočtové náklady sú tvorené sťažnými podmienkami - 4% - 3.537,70 eur, vplyv prostredia -3% - 2.653,28 eur a Iné VRN - 5% - 3.148,21 eur - spolu VRN bez DPH 9.339,19 eur. Súčasťou rozpočtu s výkazom výmer na čl. 374-386 je položkový výpočet (HSV dodávok a montáže, PSV - dodávok a montáže a M -dodávky a montáže) Hodnotu dodávky materiálu - muriva z tehál pálených Heluz 38 STI (č.l. 375 spisu) stanovil na sumu 6.213,607 eur (bez DPH). K obsahu uvedeného znaleckého posudku bol vypočítaný E. K. L., z ktorého výsluchu vyplynulo, že k záveru o realizovaní prác,

ktoré oceňoval dospel na základe fotodokumentácie, stavebného denníka, projektovej dokumentácie neskôr aj kolaudačného rozhodnutia poskytnutého mu žalobcom. Bol aj na obhliadke objektu, kde vyhotovil fotografie a konštatoval že stavba je postavená a užívaná. Výkaz výmer zostavil na základe predloženej projektovej dokumentácie, ktorá je základným dokumentom a stavebného denníka. Uviedol, že VRN môžu zohľadňovať sťažené podmienky pri realizácii stavebných prác. Stavba sa nachádzala v kopcovitom teréne, komunikácia k miestu výstavby nebola nijakým spôsobom upravená, myslí si že VRN boli oprávnené. Na VRN sa prejavuje aj väčšie množstvo manuálnej práce. Ak vyjadrí VRN pri spracovaní rozpočtu tak je súčasťou hodnoty stavebných prác. Stavbu pri obhliadke pozoroval z vonka. Stanovoval cenu stavebných prác, verifikovať či skutočné vyhotovenie prác stavby zodpovedá projektovej dokumentácii predloženej žalobcom nebolo predmetom znaleckého posudzovania. Medzi VRN patria sťažené podmienky, preprava v kopcovitom teréne na neupravenej komunikácii, nemožnosť prístupu s mechanizáciou. Pre určenie ceny stavebných prác použil oceňovací štandard firmy Cenkos v cenovej úrovni 1/2013, na dojednanie zmluvných strán ohľadom výšky ceny neprihliadal. Na poskytnutej fotodokumentácii je vidieť typ vykonávaných prác. Pri stavbe boli sťažené podmienky. Či niektoré práce neboli realizované nevedel uviesť. K otázkam o fyzickej realizácii stavby sa nemohol vyjadriť. Nevedel uviesť, či bola dokončená priečka v suteréne domu. Pri vyhotovovaní posudku vychádzal z toho, že boli dokončené stropné konštrukcie, elektroinštalácia, dodávka rozvodníc, rozvodnenia a bleskozvodu. V hodnote prác a materiálov je zahrnutá aj montáž anhydritovej podlahy ak ju obsahuje rozpočet. Z výsluchu Ing. Arch. A. H. súd zistil, že v čase keď začal realizovať stavbu predmetného diela pre žalovaného absentovali poterové konštrukcie, sadrokartónové konštrukcie neboli dokončené, neboli dokončené priečky. Neboli napojené siete. Bol zle umiestnený komín, nebol dopyjený hromozvod. Neboli dokončené vonkajšie úpravy objektu. Z výsluchu M. N. vyplynul záver, že bol na stavbe každý deň, viedol záznamy o počasi, stave ľudí, vykonaných prácach, čo je zaznamenané v stavebnom denníku. Žalovaný chodil na stavbu približne raz za týždeň. Pri podpisovaní stavebného denníku žalovaným osobne nebol. Nosné stĺpy boli po dohode investora a dodávateľa spravené zo šalovacích tvárnic. Uviedol, že ku dňu keď skončil ako stavebný dozor boli hotové elektroinštalácie, rozvody vody, bleskozvod, strecha a taktiež priečky. Zo znaleckého posudku č. 11/2014 znalca Ing. Imricha Reichela vyplynulo, že tento stanovoval všeobecnú hodnotu nedokončeného rodinného domu k 6.2.2014, kedy vykonal aj obhliadku objektu a skonštatoval, že stavba je dokončená na 66,46% - dokončená hrubá stavba s výplňami otvorov, omietkami, opláštením fasád s izoláciou strechy, dokončené sú hlavné rozvody vnútorných inštalácií. Chýbajú podlahy s povrchovými úpravami, podhlady stropov, schodiskové rameno na prízemí. Všeobecnú hodnotu stavby /bez pozemkov/ stanovil na sumu 78.113,38 eur. Zo znaleckého posudku č. 21/2014 znalca Ing. Stanislava Oršina vyplynulo, že tento stanovoval všeobecnú hodnotu rozostavaného rodinného domu k 24.2.2014, kedy vykonal aj obhliadku objektu a skonštatoval, že stavba je dokončená na 63,03% - všetky hlavné konštrukčné prvky sú hotové vrátane kompletnej fasády, strechy, stavba je uzatvorená, zhotovené sú vnútorné omietky a všetky vnútorné rozvody pod omietkami. Chýba definitívne schodisko do podkrovia, vykurovací systém, stropné podhlady, podlahy, keramické obklady a podobné vnútorné prvky v interiéri a zariadenie predmety. Všeobecnú hodnotu stavby /rozostavaného rodinného domu/ stanovil na sumu 100.118,47 eur. Dňa 7.10.2013 žalovaný zaplatil žalobcovi 3.960 eur prevodom na účet č. 4200046706 - plnenie na faktúru č. 201309. Dňa 13.5.2013 žalovaný prijal od žalobcu do pokladne sumu 4.980 eur v hotovosti - išlo o plnenie úhrady na faktúru č. 201303. Dňa 20.6.2013 žalovaný zaslal žalobcov e-mail s textom „Toto sedí podľa nového však?“ prílohou bol súbor jano platby.txt ktorý obsahoval údaj cena spolu 114.796 bez DPH a uvedenie súm 10.000 - prevod FA, 6.000 - cash, 7.000 - cash, 4.150 - cash FA 2916 - prevod FA, uhradené k 20.6.2013 – 30.066 bez DPH. Dňa 24.9.2013 žalobca zaslal žalovanému e-mail s textom „pozriem sa na to až zajtra, ten môj krbár nevie ani spustiť internet, takže musím sa s ním stretnúť osobne. Posielam janoplatby pre kontrolu“ V prílohe k e-mailu janoplatby sa uvádza Cena spolu 200.000,- eur s DPH 10.000 - prevod FA - 1. časť splátky - 2.000 DPH, 6.000 - cash, 7.000 - cash, 4.150 - cash FA - sprostredkovanie - 830 DPH Uhradené k 20.6.2013 - 27.150 bez DPH - 29 980 s DPH 30.066 bez DPH - vyrovnanie I. základy - bilbosť
Dodatok č. 1 zostáva 114.796 bez DPH
2.916 prevod fa - Royaldom - 583 DPH
3.333 prevod fa - Hovorka - 667 DPH
3.750 prevod fa - 1. časť splátky - 750 DPH
6.250 prevod fa - 2 časť splátky – 1.250 DPH - terasa -záloha
10.000 cash
3.333 cash fa 1. časť III. splátky - 667 DPH
3.333 prevod fa - 2. časť III. splátky - 667 DPH

Zostáva 91 881 - tu je v dodatku len 88.125, rozdiel 3.756 musím zahrnúť do poslednej splátky
7.000 cash

5.000 prevod fa - Royaldom – 1.000 DPH

4.167 prevod fa - ANL - 833 DPH

Zostáva 74.714

Z uvedeného e-mailu (ktorého obsah ani pravdivosť) žiadna zo strán nepoprela, súd dospel k záveru že žalobca od žalovaného nad rámce ním v žalobe uvádzaných súm prijatých v celkovej sume 94.466 eur, prijal od žalovaného celkovo sumu 20.000 eur v hotovosti (6.000 eur, 7.000 eur a 7.000 eur), čo aj žalobca neskôr potvrdil. Ďalšie sumy prijaté žalobcom od žalovaného vyplývajúce z predmetného rozpisu platieb sa netýkali tohto konania (10.000 eur za fasádu) resp. platba 4.980 eur bola žalobcom prijatá od žalovaného ako plnenie za faktúru č. 201303, čo tvrdil sám žalovaný, pričom žalobca uvedené tvrdenie podložil uvedenou faktúrou, pričom z jej obsahu je zrejmé, že ide o plnenie na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb z 3.4.2013. Platba 3.960 eur bola žalobcom prijatá od žalovaného ako plnenie za faktúru č. 201309, čo tvrdil sám žalovaný, pričom žalobca uvedené tvrdenie podložil uvedenou faktúrou pričom z jej obsahu je zrejmé, že ide o plnenie za opravné práce na objekte Mojmirová 77/37 - oprava vonkajšej rampy a oprava časti oplatenie. V oboch prípadoch sa teda preukázateľne nejedná o plnenie v súvislosti so zmluvou o dielo z 19.2.2013, a žalovaný uvedenú skutočnosť ani nerozporoval. Žalobca súdu predložil aj faktúru č. 2013/529 vystavenú žalobcom na sumu 3.000 eur - J. H. za opravu vonkajšej rampy a časti oplatenia na objekte A. z ktorej obsahu (vrátane priloženého výpisu z účtu) vyplýva, že žalobca za uvedenú faktúru uhradil celkom 3.000 eur. Z vypracovaného dodatku č. 3 (č.l. 1000), nepodpísaného stranami, vyplýva, že žalobca a žalovaný ako objednávateľ a zhotoviteľ mali podľa neho upraviť zmenu rozsahu vykonávania časti diela SO 01 Rodinný dom - s tým, že žalovaný si mal sám na vlastnú zodpovednosť a náklady zabezpečiť časť prác - montáž krovu a laťovania, montáž vnútorných priečok, vnútornú tepelnú izoláciu podláh a betónový poter, omietky vápenno cementové sa mali zmeniť na sadrové gletované a stavebnú prípravu na centrálné vysávanie. Malo dôjsť aj k úprave ceny diela na 88.684,16 eur bez DPH t. j. 106.421 s DPH. Súčasťou dodatku č. 3 mala byť aj špecifikácia prác a dodávok pre stavbu v ktorej sa okrem iného uvádzalo, že - montáž priečok si zabezpečuje dodávateľ na vlastné náklady, vnútornú tepelnú izoláciu podláh a betónový poter si zabezpečuje dodávateľ na vlastné náklady, omietky sa menia na sadrové gletované a zabezpečuje si ch objednávateľ na vlastné náklady, stavebnú prípravu na centrálné vysávanie si zabezpečuje objednávateľ na vlastné náklady. Svedkyňa I. B. v rámci jej výsluchu potvrdila, že žalovaný často od žalobcu (poznámka odvolacieho súdu – podľa Zápisnice o pojednávaní dňa 17.9.2020 správne - žalobca od žalovaného) preberal finančné prostriedky v hotovosti, čoho bola niekoľkokrát svedkom. Žalovaný jej zvykol pred odovzdaním peňazí žalovanému (správne žalobcovi) tieto dať na prerátanie. Väčšinou sa to dialo v kancelárii žalovaného na Kalinčiakovej. Približne niekedy okolo roku 2014 išlo o väčšie obnosy peňazí 10 tisíc prípadne viac tisíc (eur) väčšinou. V liste žalobcu adresovaného žalovanému z 28.8.2014 sa uvádza, že dôvody na odstúpenie od zmluvy o dielo nie sú dané, neboli dané a neexistujú. Z uvedeného dôvodu je odstúpenie žalovaného od predmetnej zmluvy neúčinné. Z obsahu stavebného denníka vyplýva, že sa týka stavby rodinného domu a terasy na parc. č. 1867/1 Banka., ktorej priamym investorom je žalovaný, hlavným stavbyvedúcim M. N., generálny projektantom E. H.. Na listoch denných záznamov sa zapisujú denné údaje v poradí: údaje o počasí, maximálnej a minimálnej dennej teplote, údaje o postupe vykonaných prác, počet pracovníkov podľa jednotlivých kategórií - odchýlky od plánovaného stavu zdôvodniť, údaje o pracovnom čase s vyznačením prerušenia prác - dôvody tohto prerušenia, počet odpracovaných hodín podľa jednotlivých kategórií pracovníkov, spotrebovaný materiál, údaj o postupe vykonávaných prác. Denné záznamy stavby sa nachádzajú na Listoch č. 016401-016445, pričom prvý záznam je z 1.3.2013 a posledný z 5.3.2014 (č. I. 016445). Na liste č. 016411 stavebného denníka k 24.6.2013 sa uvádza záznam objednávateľa: Po dohode so zhotoviteľom si objednávateľ bude zabezpečovať časť stavebného materiálu. Zo záznamov stavebného denníka vykonaných po 17.2.2014 list č. 01644 vyplýva, že od uvedeného dátumu nebol vykonaný záznam o zhotovení stropných podhládov, vykonanie stropných podhládov nevyplývalo ani z oboznámenej fotodokumentácie, tvoriacej prílohu znaleckého posudku Ing. Fuzáka. Súd na pojednávaní oboznámil aj celú fotodokumentáciu tvoriacu prílohu znaleckého posudku č. 93/2017, pričom vo vzťahu k nej sa v podstate stotožnil so závermi znalca Ing. Fuzáka, pričom z fyzického vnímania predmetných fotografií súdom bol potvrdený záver o absencii priečky v suteréne a sadrokartónových podhládov.

Súd prvej inštancie dôvodil, že posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je od svojho vzniku zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom a zmluva, ktorá bola medzi stranami konania uzatvorená, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. O.z., nakoľko žalovaný ako spotrebiteľ - fyzická osoba, pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu

svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a zároveň žalobca ako dodávateľ je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Poukázal na rozhodnutie NS SR z 25.1.2011 sp. zn. 5 MCdo/20/2009 /R 36/2013/. Tiež poukázal na rozsudok NS SR z 21.4.2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014, v ktorom najvyšší súd poukázal na § 261 ods. 3 písm. d/, § 387 ods. 1, § 397 ods. 1 Obch.z., ďalej § 52 ods. 2, § 100 ods. 1 a § 101 O.z. a napokon § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a konštatoval, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

V predmetnom prípade síce strany sporu v uzavretej zmluve o dielo odkazujú na ust. § 536 a nasl. Obch.z., nakoľko je však uvedená zmluva o dielo zmluvou spotrebiteľskou, súd prvej inštancie konštatoval, že ide o typický občianskoprávny (spotrebiteľský) vzťah, ktorého účastníkmi sú obchodník (vykonávajúci dielo na vlastnú zodpovednosť) a spotrebiteľ (zaväzujúci sa v prípade vykonania diela zaplatiť zhotoviteľovi cenu diela); ide tu teda o typický občianskoprávny vzťah. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola aplikovaná právna úprava obsiahnutá v O.z., a nie v Obch.z.. Úprava občianskoprávnej zmluvy o dielo nachádzajúca sa v § 631 a nasl. O.z. je komplexná a preto ju na predmetný spotrebiteľský vzťah aplikoval v plnom rozsahu.

Ďalej dôvodil, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 19.2.2013 zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu podľa projektovej dokumentácie vypracovanej E. F. G., upravenej E. A. H.. V dodatku č. 1 z 20.6.2013 k zmluve o dielo z 19.2.2013 a v dodatku č. 2 z 24.9.2013 sa strany dohodli na zmene ceny za dielo. Cena za dielo tak bola dohodnutá na sumu 120.717 eur. Cena za dielo mala byť žalovaným žalobcovi zaplatená v šiestich splátkach po ukončení jednotlivých etáp výstavby diela (1. po dokončení betonáže základov, 2. po dokončení obvodových múrov 1. NP, 3. po dokončení strechy rodinného domu, 4. po dodávke a montáži výplne otvorov, 5. po dokončení izolácie obvodových múrov a drevenej fasády, 6. po dokončení povrchovej úpravy vnútorných stien). Termín ukončenia prác pre časť diela SO 01 Rodinný dom bol dohodnutý na 31.8.2013. V dodatku č. 2 bol dojednaný nový termín ukončenia prác pre časť diela SO 01 rodinný dom na 30.11.2013. Podaním z 26.3.2014, doručeným žalobcovi dňa 14.4.2014, žalovaný odstúpil od zmluvy o dielo z 19.2.2013. Nakoľko sa na úpravu právneho vzťahu zmluvy o dielo použije úprava v Občianskom zákonníku bolo potrebné posúdiť predmetné odstúpenie od zmluvy podľa ust. § 642 ods. 1 O.z. (aplikácia § 642 ods. 2 O.z. vzhľadom na zistený skutkový stav neprichádzala do úvahy vzhľadom na skutočnosť, že neboli naplnené podmienky v ňom uvedené a teda žalovaný ako objednávateľ neposkytol žalobcovi ako zhotoviteľovi primeranú lehotu na vykonanie prípadnej nápravy na včasné vykonanie diela alebo jeho riadne vykonanie).

Ust. § 642 O.z. pripúšťa možnosť, aby objednávateľ odstúpil od zmluvy kedykoľvek až do okamihu zhotovenia diela, a to bez uvedenia dôvodu, pričom toto právo objednávateľa nemožno zmluvou účastníkov celkom vylúčiť. Uvedené odstúpenie objednávateľa od zmluvy o dielo, t. j. bez dôvodu, je osobitným prípadom odstúpenia od zmluvy, a preto z neho vyplýva i osobitný režim vysporiadania strán zmluvy o dielo. Osobitosť tohto odstúpenia ďalej spočíva v tom, že nejde o následok porušenia zmluvy a zákon ho neobmedzuje žiadnymi podmienkami ani dôvodmi. Následkom takéhoto odstúpenia je len povinnosť zaplatiť zhotoviteľovi sumu, ktorá pripadá už na vykonané práce, ak zhotoviteľ nemôže použiť inak ich výsledok, a nahradiť mu účelne vynaložené náklady. Pri určení výšky náhrady za už vykonané práce sa vychádza z ceny diela a prihliada sa na mieru rozpracovania, hodnotu spracovaného materiálu a iné okolnosti. Podkladom pre určenie už vykonaných prác je najmä vzájomne uznaný rozsah prác uvedený v preberacom protokole s určitými percentami rozostavanosti alebo stav zachytený v stavebnom denníku. Podmienka, že výsledok práce nemôže byť použitý inak, predpokladá, že zhotoviteľ nemôže rozpracované dielo použiť na zhotovenie diela pre iného objednávateľa, že ho nemožno predať a pod. Ust. § 642 ods. 1 O.z. o odstúpení od zmluvy o dielo je osobitným ustanovením, ktoré vylučuje aplikáciu všeobecných ustanovení o vrátení bezdôvodného obohatenia (napr. Ro NS ČR z 26.9.2001 sp. zn. 30 Cdo 2053/2000).

Účinným odstúpením od zmluvy žalovaným pred zhotovením diela (pri posúdení otázky či ku dňu odstúpenia od zmluvy dielo zhotovené nebolo súd vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu ako aj skutočnosti, že uvedená otázka zaťažuje dôkazným bremenom žalobcu, ktorý však v priebehu konania súdu nepreukázal, že by dielo ku dňu odstúpenia od zmluvy riadne, včas a bez vád zhotovil - tu je potrebné poukázať aj na samotný výsluch žalobcu, ktorý uviedol, že stavba bola hotová na 95% čo neskôr korigoval na 3% nedokončenosť - priečka v kotolni a pár m2 sadrokartónu) žalobcom sa zmluva o dielo v zmysle § 48 ods. 2 O.z. od začiatku zrušila (čo má za následok aj skutočnosť, že

dojednania o jednotlivých splátkach ceny za dielo vrátane momentu ich splatnosti nie je možné uplatniť, nakoľko účinky zrušenia v danom prípade pôsobia spätne ku dňu uzavretia zmluvy), avšak na rozdiel od „klasických“ prípadov odstúpenia od zmluvy nastala v danom prípade hypotéza vyplývajúca z ust. § 642 ods. 1 O.z., ktorá zhotoviteľovi diela v prípade ak dôjde k odstúpeniu od zmluvy do jeho vykonania priznáva nárok osobitný (nie nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia) a to nárok na zaplatenie sumy, ktorá pripadá na práce už vykonané, pokiaľ ich zhotoviteľ - žalobca nemôže použiť inak. Nakoľko zmluva o dielo sa účinným odstúpením zrušila, nárok žalobcu na zaplatenie ceny diela tak ako bol dojednaný v zmluve o dielo zanikol, a súd preto skúmal aká suma pripadá na práce už vykonané a či žalobcovi vznikli aj účelne vynaložené náklady, akú celkovo sumu z odstúpenej zmluvy o dielo žalovaný žalobcovi plnil, a či v čase rozhodovania súdu prvej inštancie nárok žalobcu na zaplatenie sumy pripadajúcej na vykonané práce vrátane účelne vynaložených nákladov trvá resp. v akej výške a či k danému momentu nezanikol splnením zo strany žalovaného.

K samotným vadám tvrdením žalovaným súd uviedol, že ak žalovaný v podstate nedodržiaval podmienky postupu podľa § 642 ods. 2 O.z. a preto sa na jeho odstúpenie od zmluvy mohlo aplikovať jedine ustanovenie o odstúpení od zmluvy bez dôvodu podľa § 642 ods. 1 O.z., a v podstate takýmto postupom obišiel zmluvu a zákon tým, že zistené vady riadne neuplatnil u žalobcu a najmä neposkytol žalobcovi lehotu na ich odstránenie, nemožno priznať úspech resp. nemožno konštatovať dôvodnosť tej časti jeho obrany, v ktorej poukazuje na vady diela. Je to logické už len z toho dôvodu, že pokiaľ zhotoviteľ nemá možnosť odstrániť prípadné vady, nemôže za ne ani niesť zodpovednosť a následne zaplatiť náklady („mať ich započítané“), ktoré si vyúčtoval subjekt, ktorý ich opravil. Je potrebné uviesť, že zrušením zmluvy (v dôsledku platného odstúpenia žalovaného ako objednávateľa) zanikli súčasne i všetky práva a povinnosti účastníkov zmluvy o dielo, ktoré im z nej vyplývajú, vrátane práv zo zodpovednosti za vady a za omeškanie (žalovaný pri odstúpení od zmluvy výslovne uviedol, že netrvá na plnení si ďalších povinností vyplývajúcich zo zmluvy žalobcom). Ak žalovaný ako objednávateľ platne odstúpil od zmluvy o dielo, nemôže sa domáhať náhrady škody spočívajúcej v zmenšení jeho majetku, ku ktorému došlo v súvislosti s vynaložením preukázateľných nákladov na odstránenie väd diela, ale len vysporiadania zo zaniknutej zmluvy o dielo z titulu tohto odstúpenia. Náhrady škody by sa mohol domáhať, len pokiaľ ide o ďalšiu (následnú) škodu, ktorá mu vznikla porušením povinností zo zmluvy, a to nad rámec uvedeného vysporiadania. Nároky, ktoré si možno uplatniť titulom väd, nemožno priznať z iného právneho dôvodu. Tzv. následná škoda, ktorá by za určitých okolností na strane objednávateľa prichádzala do úvahy, by musela byť až následkom vadného plnenia, t. j. nepredstavuje náklady na odstránenie nereklamovaných väd diela.

K samotnému stavebnému denníku súd uviedol, že podľa § 46d Stavebného zákona, stavebný denník je dokument pre zistenie skutočností, ktoré sa stali na stavenisku - vykonanie prác, použitie materiálu a pod. Relevantný je iba stavebný denník vedený stavebným dozorcom. Znalec Ing. Fuzák pri vypracovaní znaleckého posudku za účelom odhadu hodnoty stavebných prác realizovaných na stavbe rodinného domu vychádzal z projektovej dokumentácie a stavebného denníka (obsah stavebného denníka žalovaný žiadnym spôsobom nenamietal) pričom, odhadol hodnotu stavebných prác tak ako keby stavba bola celá vyhotovená v súlade s projektovou dokumentáciou, verifikovať či k tomu aj fyzicky došlo nebolo jeho úlohou. Výšku základných rozpočtových nákladov odhadol na sumu 88.442,56 eur (106.131,07 eur s DPH) pričom tieto zahŕňajú ako ocenenie dodávok a montáže ako pre hlavnú stavebnú výrobu tak aj pre pridruženú stavebnú výrobu a montážne práce. Uvedená suma znížená o položky pripadajúce na práce resp. preukázane nevykonaný rozsah diela je podľa názoru súdu sumou, ktorá pripadá na vykonané práce. Čo sa týka vedľajších rozpočtových nákladov (ďalej len „VRN“) stanovených znalcom na sumu 9.339,19 eur bez DPH (11.207,02 eur s DPH), k nim súd uviedol, že VRN sú predovšetkým náklady za dodávky, práce, služby a výdavky, ktorými sa dopĺňujú rozpočtové náklady stavby ako celku, prípadne prevádzkových súborov a objektov, sú to náklady na zariadenie staveniska, prevádzkové vplyvy, územie so sťaženými podmienkami, mimoriadne sťažené dopravné podmienky mimo staveniskovej dopravy, doprava zamestnancov na pracovisko a späť, mimo stavenisková doprava, horské oblasti, iné. Tieto náklady nie sú súčasťou základných rozpočtových nákladov (ďalej len „ZRN“), avšak je zrejmé že VRN vyjadrujú konkrétnu situáciu na stavbe, musia byť teda po ich vykonaní vykalkulované - vyčíslené po položkách a pri určení sumy pripadajúcej na vykonané práce nie je možné vychádzať z ich percentuálnej sadzby nakoľko z takéhoto určenia nevyplýva ako skutočné náklady na práce a materiály vynaložené v súvislosti so zariadením staveniska, presunom stavebných kapacít, uskutočňovaním stavby na území so sťaženými výrobnými podmienkami zvýšilo náklady na jednotlivé práce, aké boli náklady resp. či vôbec boli a teda vznikli náklady na mimoriadne sťažené dopravné podmienky mimostaveniskovej dopravy, dopravu zamestnancov na pracovisko a späť, mimostaveniskovú dopravu, prípadne náklady na prestoje a pod. Znalec pri jeho výsluchu síce

súdu uviedol, že VRN môžu zohľadňovať sťažené podmienky pri realizácii stavebných prác a že stavba sa nachádzala v kopcovitom teréne a komunikácia k miestu výstavby nebola nijakým spôsobom upravená, z uvedeného konštatovania však žiadnym spôsobom nevyplýva, že žalobcovi pri vykonávaní diela z uvedeného dôvodu vznikli náklady na vykonané práce a montáže v rozsahu 4% ZRN za sťažené podmienky a 3 % ZRN za vplyv prostredia resp. 5 % ZRN ako iné VRN (bližšie nešpecifikované). Z percentuálneho vyjadrenie VRN zo ZRN 4% ako sťažené podmienky, 3% ako vplyv prostredia a 5% iné nie je možné dospieť záveru, že tieto náklady a v takejto výške zhotoviteľovi v priebehu vykonávania diela aj vznikli resp. že mu skutočne vznikli vo výške takýmto percentom vyčíslené. Vzhľadom na uvedené súd nemohol na VRN uvádzané znalcom v znaleckom posudku vo výške 11.207,02 eur prihliadať a pri určení sumy pripadajúcej na vykonané práce vychádzal výlučne z hodnoty ZRN určených znalcom v sume 106.131,07 eur s DPH.

Nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný si obvodové murivo z tehál Heluz hr. 38 cm zabezpečil na vlastné náklady, znížil súd sumu pripadajúcu na vykonané práce o sumu dodávky (ceny materiálu) - muriva Heluz zahrnutého do ZRN v sume 6.213,607 bez DPH t. j. 7.456,32 eur s DPH. Znalec vypracoval odhad hodnoty stavebných prác vrátane dodávky muriva Heluz 38 v zmysle projektovej dokumentácie a stavebného denníka, z dodatku č. 2 k zmluve o dielo je zrejmé, že jedným z dôvodov zníženia dojednanej ceny diela medzi stranami bola aj skutočnosť že uvedený materiál si zabezpečí žalovaný na vlastné náklady. Nakoľko predmetný materiál zabezpečil a uhradil žalovaný, nemohol na cenu uvedeného materiálu (bez montáže) súd pri stanovení sumy pripadajúcu na vykonanú prácu prihliadať a musel o sumu 7.456,32 eur túto znížiť, nakoľko z vykonaného dokazovania je zrejmé že náklady na uvedený materiál neznášal žalobca.

Súd ďalej vychádzal zo skutočnosti, že v konaní bolo preukázané (v zásade aj nesporné medzi stranami), že žalobca na stavbe rodinného domu nedokončil - nevykonal priečku v kotolni vrátane sadrokartónu, čo žalobca (tiež nerozporované žalovaným) považoval za nedokončenosť diela v rozsahu 3%, z ktorého dôvodu mal súd za to, že ak bola medzi stranami nesporná skutočnosť, že dielo nebolo dokončené v rozsahu 3% a zo znaleckého posudku Ing. Fuzáka vyplynula hodnota stavebných prác (ak by dielo bolo vykonané podľa projektovej dokumentácie) pozostávajúca zo ZRN vo výške 106.131,07 eur - bolo potrebné túto sumu znížiť o 3% (t. j. 3.183,93 eur) z dôvodu nesporného nedokončenia diela v uvedenom rozsahu (s prihliadnutím na skutočnosť, že žiadna zo strán netvrdila a nepreukázala, a nevyplýva to ani z vykonaného dokazovania resp. predložených posudkov, aká bola hodnota prác a dodávok materiálu, pripadajúcich na vybudovanie uvedenej priečky vrátane použitia sadrokartónu.

Celkovo teda súd znížil sumu 106.131,07 eur o 7.456,32 eur vynaložených žalovaným na obstaranie muriva Heluz a sumu 3.183,93 eur ako ekvivalent 3% rozsahu nedokončenosti diela (priečka v kotolni vrátane sadrokartonu) (suma pripadajúca na 1% vykonaných prác – 1.061,31 eur). Suma pripadajúca na vykonané práce, na ktorú by teda mal žalobca po odstúpení od zmluvy o dielo žalovaným bez dôvodu v zmysle § 642 ods. 1 O.z. predstavuje výšku 95.490,82 eur. (106.131,07 – 7.456,32 – 3.183,93).

Aby súd mohol dospieť k záveru, či je nárok žalobcu dôvodný aspoň z časti, následne musel posúdiť skutočnosť, akú sumu v súvislosti s predmetnou zmluvou o dielo žalovaný do rozhodnutia súdu prvej inštancie žalobcovi uhradil. Medzi stranami bolo od začiatku konania v podstate nesporné, že žalovaný ešte pred samotným odstúpením od zmluvy uhradil žalobcovi celkovo 94.466 eur. V priebehu konania potom žalovaný doplnil svoje tvrdenia a teda skutočnosť, že uhradil žalobcovi v hotovosti nad rámec súm uvádzaných v žalobe celkovo sumu 34.980 eur v hotovosti. Žalobca prijatie uvedených platieb najskôr poprel a neskôr potvrdil ich prijatie, avšak nemalo sa podľa jeho obrany jednať o platby súvisiace s predmetnou zmluvou o dielo. Z e-mailu a jeho prílohy z 24.9.2013 (ktorého obsah ani pravdivosť) žiadna zo strán nepoprela, súd dospel k záveru že žalobca od žalovaného nad rámce ním v žalobe uvádzaných súm prijatých v celkovej sume 94.466 eur, prijal od žalovaného celkovo sumu 20.000 eur v hotovosti (6.000 eur, 7.000 eur a 7.000 eur), ďalšie sumy prijaté žalobcom od žalovaného vyplývajúce z predmetného rozpisu platieb sa netýkali tohto konania resp. zmluvy o dielo (10.000 eur za fasádu) resp. platba 4.980 eur bola žalobcom prijatá od žalovaného ako plnenie za faktúru č. 201303, pričom sám žalovaný vo svojom vyjadrení predmetné platby označil ako platby na konkrétne faktúry. Platby označené v prílohe e-mailu z 24.9.2013 ako 6.000, 7.000 a 7.000 eur mal súd za preukázané čo sa týka skutočnosti, že boli žalobcom od žalovaného prijaté, taktiež však nepriamo prijatie týchto platieb práve ako plnenie v súvislosti so zmluvou o dielo z 19.2.2013 vyplýva zo skutočnosti, že na začiatku prílohy e-mailu z 24.9.2013 sa uvádza cena spolu 200.000 s DPH, čo bola práve prvá dojednaná cena medzi stranami v zmluve o dielo 19.2.2013 (neskôr znížená dodatkami č. 1 a 2). Logicky potom vyplýva skutočnosť, že neskôr uvádzané platby žalovaného žalobcovi v hotovosti uvádzané ako uhradené následne po celkovej cene 200.000 sa v prvom rade považujú za platby (mimo riadnych splátok dojednaných v zmluve) uhradené žalovaným ako plnenie zo zmluvy o dielo z 19.2.2013. Pričom je zrejmé, že obsah

súboru janoplatby.txt zasielal dňa 24.9.2013 na kontrolu žalovanému žalobca, pričom v jeho postupnosti uvádza aj že po dodatku č. 1 zostáva žalovanému uhradiť 114.796, od ktorej sumy následne odpočítal sumy bez DPH za prevody piatich faktúry a jednu cash platbu faktúry (2.916, 333, 3.750, 6.250, 3.333, 3.333 eur - všetky bez DPH) a následne dospel k sume 91.881 - zostáva, následne odpočítal aj ďalšiu cash úhradu 7.000 eur, spolu s prevodom faktúr royaldom a ANL v sumách 5.000 a 4.167 a zostáva 75.714. Z uvedeného e-mailu je teda zrejmé, že žalobca pri tvorbe predmetného dokumentu započítaval predmetné sporné platby vo výške 6.000, 7.000 a 7.000 eur na postupné znižovanie pohľadávky zo zmluvy o dielo z 19.2.2013. Z takého zaznamenávania jednotlivých platieb je možné odvodiť, že sporné platby sa týkali zmluvy o dielo z 19.2.2013, boli žalobcom prijaté a netýkali sa iných tvrdených pohľadávok žalobcu voči žalovanému. Súd teda nad rámec žalobcom v žalobe tvrdenej sumy 94.466 eur, ktorá bola medzi stranami nesporná dospel k záveru, že žalovaný plnil žalobcovi zo zmluvy o dielo z 19.2.2013 v hotovosti postupne sumy 6.000 eur a dva krát 7.000 eur. Celkovo tak žalovaný žalobcovi uhradil 114.466 eur.

Žalobca v konaní predniesol obranu tvrdením, že malo ísť o úhrady za nízkonapäťovú prípojku vo výške 7.000 eur, výstavbu oplotenia zadnej časti pozemku žalovaného – 2.200 eur, objednávka a úhrada geologických prác na pozemkoch žalovaného - 600 eur, a orientačný inžiniersky prieskum, zastupovanie v rokovaniach a uzatváraní zmlúv s Urbárskym spoločenstvom Banka – 3.200 eur. Žiadne z tvrdení žalobcu však v konaní nebolo hodnoverne preukázané, a teda že v čase prijatia hotovostných plnení od žalovaného v celkovej výške 20.000 eur žalobca disponoval existujúcimi a splatnými pohľadávkami voči žalovanému z ním vyššie uvedených právnych dôvodov. Žalobca súdu nepreukázal existenciu pohľadávky žalobcu voči žalovanému za tvrdené zhotovenie NN Prípojky, z predloženého položkového rozpočtu a e-mailu zaslaného žalovanému dňa 28.3.2013 nevyplýva záver o skutočnosti, že žalobca si u žalovaného zhotovenie NN prípojky v takejto cene objednal, ak došlo k objednaníu aká bola cena materiálov a práca na jej vykonaní a ani nepreukázal kedy mala byť uvedená pohľadávka splatná. Žalobca súdu nepreukázal existenciu a splatnosť pohľadávky za výstavbu zadnej časti pozemku žalovaného vo výške 2.200 eur, nepodložil a nepreukázal vznik nároku na odmenu za orientačný inžiniersky prieskum. Taktiež z predložených listinných dôkazov nevyplýval záver o skutočnosti, že by žalobcovi vznikol nárok na odmenu za zastupovanie v rokovaniach a uzatvorení zmlúv s Urbárskym spoločenstvom Banka vo výške 3.200 eur. Z predloženej nájomnej zmluvy vyplýva len skutočnosť, že žalovaný ako nájomca s prenajímateľom 1.1.2013 predmetnú zmluvu uzavrel. Z e-mailovej komunikácie medzi žalobcom a žalovaným vyplývajú rôzne názory na počítanie jednotlivých vzájomných platieb, konkrétne hoci aj neformálnu nepomenovanú dohodu o inžinieringu, na základe ktorej by žalobcovi vznikal nárok na odmenu za vykonávanie jednotlivých činností mimo uzavretej zmluvy o dielo. Z predložených e-mailov vyplýva skutočnosť, že žalovaný a žalobca sa dohodli na provízii za inžiniering za okná, klimu a drevený obklad, v samotnom e-mailu sa však uvádza, že táto však bola ako kompenzácia už započítaná. (nie je však zrejmá jej výška, splatnosť), čo sa však týka samotného inžinieringu žalobca tvrdil množstvo činností, ktoré mal pre žalovaného zabezpečovať, tieto však nekonkretizoval konkrétne kedy a ako, na základe akej dohody so žalovaným ich vykonal, či bola medzi stranami dojednaná pevná suma za konkrétne činnosti alebo mal nárok na odmenu obvyklú a ak áno v akej výške a kedy mu vznikol nárok na jej zaplatenie resp. kedy boli takéto odmeny resp. odmena splatná. Samotné poukázanie na skutočnosť, že bežne sa cena za inžiniering pohybuje na úrovni 5% ceny stavby, čo by bolo v danom prípade cca 15.000 eur nie je dostatočným podkladom pre vyslovenie záveru o existencii uvedenej pohľadávky (nie dostatočne určitej) žalobcu voči žalovanému v čase prijímania peňažných plnení v hotovosti od žalovaného. Z e-mailu z 26.3.2013 nevyplýva záväzok žalovaného zaplatiť žalobcovi odmenu (v neurčitej výške) za obstaranie cenových ponúk.

Ako súd však už uviedol vyššie už zo samotného obsahu súboru janoplatby.txt vyplýva, že sám žalobca prijímal uvedené platby v súvislosti s pohľadávkou žalovaného zo zmluvy o dielo a tieto platby mu započítaval na jeho pohľadávku zo zmluvy o dielo uzavretej dňa 19.2.2013, a tak ani existencia iných záväzkovoprávných vzťahov medzi žalobcom a žalovaným v čase prijímania uvedených platieb nemôže bez ďalšieho založiť dôvodnosť obrany žalobcu spočívajúcej v tvrdení, že žalovaný platbami v hotovosti plnil žalobcovi iné pohľadávky existujúce medzi stranami sporu.

Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi vznikol odstúpením žalovaného od zmluvy o dielo v zmysle § 642 ods. 1 O.z. uzavretej dňa 19.2.2013 preukázateľne nárok na zaplatenie sumy pripadajúcej na vykonané práce vo výške 95.490,82 eur, pričom v priebehu konania bolo preukázané, že žalobca mu z uvedenej zmluvy o dielo plnil celkovo 114.466 eur, z čoho vyplýva záver, že ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie bola celá žalobcom preukázaná suma pripadajúca na vykonané práce žalovaným uhradená, žaloba žalobcu v zostávajúcej časti o zaplatenie 22.872,10 eur je z tohto dôvodu v celom rozsahu nedôvodná a súd ju vo výroku I. zamietol.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2, § 396 ods. 3 CSP, vecne tým, že žalovaný bol v konaní vzhľadom na čiastočné zastavenie konania (v ktorej časti vzhľadom na procesné zavinenie žalobcu považuje súd pre účel rozhodovania o nároku na náhradu trov konania za úspech žalovaného) a zamietnutie žaloby vo zvyšnej časti vo výroku I. tohto rozsudku plne úspešný, preto mu súd priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania v rozsahu 100%.

2. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalobca s návrhom na jeho zmenu vyhovením žalobe a priznaním mu nároku na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania. Uviedol dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP. Dôvodil, že rozsudok bol súdom prvej inštancie vydaný po viac ako siedmych rokoch trvania sporu. Spor už súd prvej inštancie raz rozhodol a to rozsudkom z 24.1.2018, tento prvý rozsudok bol po odvolaní žalobcu uznesením Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/241/2018 z 23.4.2019 v napadnutej časti zrušený a vec bola súdu prvej inštancie vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Právny názor Krajského súdu Trnava, ako súdu odvolacieho, bol formulovaný najmä v bodoch 43 až 45 odôvodnenia uznesenia. Žalobca má za to, že súd prvej inštancie sa právnym názorom odvolacieho súdu neriadil dôsledne. Rozsudok a jeho odôvodnenie je v podstate redukované na otázky, ktoré sa v konaní objavili po vrátení veci súdu prvej inštancie, konkrétne až po druhom pojednávaní (konanom 3.9.2020) po tomto vrátení (pojednávanie konané 3.9.2020 bolo celkovo desiate v poradí). Pri čítaní Rozsudku je ľahko možné nadobudnúť dojem, že rozsudok snáď obsahuje chyby v písaní – úvodná konštatácia, že konanie sa začalo dorúčením žaloby dňa 20.5.2014 totiž zrazu prestupuje do r. 2018 (t.j. štyri roky trvania sporu a šesť pojednávaní), keď súd prvej inštancie konštatuje, že žalobca vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 3.378,90 eur späť, ďalej súd prvej inštancie uvádza rok 2020. Skutočnosti, ktoré v spore nastali v „preskočených“ obdobiach akoby ani neboli predmetom sporu, resp. základom pre eventuálne priznanie nároku a skutkové a právne závery súdu prvej inštancie z toho obdobia sú v rozsudku uvádzané v minimálnej miere. Počas trvania sporu na súde prvej inštancie, od jeho začiatku až po okamih, v ktorom si žalovaný spomenul, že veď nárok uplatnený žalobcom predsa uhradil (podanie žalovaného z 30.7.2020) bolo vykonané najmä, nie však výlučne, rozsiahle dokazovanie, týkajúce sa najmä (faktického) dodania stavebných prác a výkonov zo strany žalobcu v prospech žalovaného, hodnoty (ceny), kvality a súladu prác s pokynmi žalovaného a s projektovou dokumentáciou a v konaní bolo riešených množstvo ďalších vedľajších otázok. V rozsudku taktiež nie je miesto na výsledky prvého odvolacieho konania, súd prvej inštancie sa obmedzuje na konštatáciu, že odvolací súd rozsudok zo dňa 24.1.2018 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca má za to, a v konaní na súde prvej inštancie namietal, že v obrane žalovaného spočívajúcej v tvrdeniach, ktoré sú obsahom podania žalovaného z 30.7.2020, že žalovaný žalobcovi uhradil všetko čo bol povinný a ešte viac, absentuje logika a taká obrana nie je dôveryhodná, je účelová a nebola uplatnená včas. Žalobca má vo všeobecnosti za to, že ak je predmetom sporu zaplatenie peňažnej sumy a žalovaná strana žalovanú peňažnú sumu alebo jej časť uhradila ešte pred podaním žaloby, bude prvou obranou žalovanej strany tvrdenie, že k takej úhrade prišlo. Žalobca je toho názoru, že prostriedky procesnej obrany spočívajúce v tvrdeniach žalovaného obsiahnutých v jeho podaní z 30.7.2020 neboli uplatnené včas a teda boli uplatnené v rozpore s ust. § 153 ods. 1 CSP. Skutočnosti tvrdené žalovaným, ktoré sú obsahom podania žalovaného z 30.7.2020 nepochybne existovali ešte v čase pred podaním žaloby na súd dňa 20.5.2014 a ich predloženie – ostatne ako v podstate celá procesná obrana žalovaného, keď svoju argumentáciu (skutkovú aj právnu) žalovaný predkladal súdu prvej inštancie postupne a prispôboval v konaní prejednaným okolnostiam – vo svojich dôsledkoch znamenalo, že vo veci sa od začatia konania vykonalo štrnásť pojednávaní a súd prvej inštancie musel v dôsledku toho vykonávať ďalšie úkony. Žalobca vychádza z toho, že súd by mal dôsledne dbať na plnení procesných povinností stranami sporu a prípadné odchýlky strany sporu od plnenia procesnej povinnosti a vysporiadanie sa súdu s touto otázkou uviesť v rozhodnutí. V prejednanom spore žalobca namietal nesplnenie procesných povinností a iné vady podania žalovaného z 30.7.2020, a keďže sa súd prvej inštancie s právnou argumentáciou žalobcu nevysporiadal, žalobca má za to, že vyššie uvedené skutočnosti zakladajú odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP (samostatne a aj v spojení s ostatnými skutočnosťami a dôvodmi uvádzanými v tomto odvolaní).

Súd prvej inštancie sa so skutočnosťami uvádzanými žalobcom ohľadne hotovostných platieb v kontexte celého právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ako bol v konaní na súde prvej inštancie stranami sporu uvádzaný a preukázaný, ani s námietkami žalobcu ohľadne včasnosti uplatnenia prostriedkov procesnej obrany a absencie jej dôveryhodnosti v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal. Žalobca od začiatku sporu tvrdil a žalovaný nielenže nepoprel, naopak potvrdil, že v čase uzatvorenia zmluvy o dielo a výstavby rodinného domu a ostatných stavebných objektov mali priateľský vzťah, hrávali

spolu ľadový hokej a mnoho vecí riešili ústne, neformálne, na mieste stavby a tiež – možno povedať, že najmä - s cieľom, aby žalovaný na niektorých stavebných materiáloch a stavebných dodávkach subdodávateľov žalobcu ušetril aspoň sumu pripadajúcu na DPH. Nikde v odôvodnení rozsudku nie je možné tieto rozmery posudzovaného vzťahu strán sporu, ich vzájomnú súvislosť a význam vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že hotovostné platby mali byť údajne určené na úhradu dohodnutej ceny za dielo identifikovať. To isté platí aj o aplikácii a výklade procesného práva súdom prvej inštancie na tieto procesné skutočnosti. Takéto rozmery komplexného právneho vzťahu ako v konaní na súde prvej inštancie vyšli najavo, pritom boli – vzhľadom na priebeh procesnej obrany žalovaného – keď žalovaný najprv tvrdil, že žalobca niektoré práce nevykonal, alebo ich nedokončil, alebo ich vykonal s vadami alebo (nakoniec), že žalovaný ich zaplatil – pre posudzovanie nároku žalobcu podstatné a to aj vzhľadom na § 153 ods. 2 CSP, avšak súdom prvej inštancie zostali nepovšimnuté. Rozsudok je pre žalobcu nepochopiteľný, žalobca nie je v rozsudku schopný zistiť dôvody pre ktoré cca. 6 rokov dokazoval, že práce vykonal, hodnotu prác a dodávok, že ich vykonával na žiadosť a so súhlasom a na základe inštrukcií žalovaného a v konečnom dôsledku v jeho záujme a tak, aby žalovanému nevznikali navyše náklady na práce a materiál na ktorom mohol v konečnom dôsledku ušetriť. Nie je bez významu, že počas dokazovania žalobca musel – vzhľadom na procesnú obranu žalovaného – preukazovať, že aj o prípadných drobných odchýlkach od projektovej dokumentácie žalovaný nielenže vedel, naopak, tieto boli na stavbe vykonávané za jeho častej prítomnosti a súhlasu. Žalobca tvrdí a je presvedčený o tom, že každá výstavba rozsiahlych stavebných objektov – ako nepochybne aj rodinný dom žalovaného a príľahlé stavebné objekty boli a sú – je komplexným právnym vzťahom a realitu dennodenného „stavebného“ života nie je možné redukovat' na formálne posudzovanie tak, ako to od istého času začal vykonávať súd prvej inštancie. V danej súvislosti považuje žalobca za dôležité poukázať aj na vývoj predbežného právneho názoru súdu prvej inštancie. Žalobca v priebehu sporu predbežný právny názor súdu rešpektoval a tiež prispôbil svoju procesnú aktivitu názorom súdu prvej inštancie. Žalobca poukazuje napr. na pojednávanie dňa 23.9.2020, súd prvej inštancie v otázke vedľajších rozpočtových nákladov poukazuje na rozsudok Krajského súdu Trnava 11Co/320/2013 z 21.5.2014, s argumentáciou žalobcu k názoru súdu sa súd prvej inštancie nevysporiadal, ale ani svoje rozhodnutie o nepriznaní sumy vedľajších rozpočtových nákladov do sumy pripadajúcej na už vykonané práce s poukazom na označené rozhodnutie Krajského súdu Trnava ani zmenu svojho právneho názoru v rozsudku neuviedol. Pre predbežný právny názor súdu je ďalej príznačné, že tento sa nie raz radikálne menil a skôr vyslovené posúdenie na ďalšom pojednávaní neplatilo (zvyčajne platil presný opak).

Rozsudok nie je vyhotovený v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Závery v ňom obsiahnuté sú nedostatočné, v odôvodnení rozsudku nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvorit' záver o celkovom skutkovom stave. Súd prvej inštancie opomenul, že potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach musí formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitost' zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení rozsudku absentuje. Rozsudok tak nenapĺňa požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti, tiež neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie, v rozsudku dokonca absentujú zistenia, ktoré skutkové okolnosti považoval súd prvej inštancie za rozhodné, mieru ich preukázania ani ako sa s nimi a s podstatnými skutkovými tvrdeniami žalobcu v kontexte celého právneho vzťahu, ktorý prerástol do sporu a jeho komplexnosti súd prvej inštancie vysporiadal. Súd prvej inštancie sa nielenže nezaoberal argumentáciou žalobcu, z ktorej vyplynula komplexnosť právneho vzťahu strán sporu, absencia logiky v obrane žalovaného, uplatňovanie obrany v rozpore s povinnosťou strany sporu pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu podľa § 150 ods. 1 CSP a tiež uplatňovanie obrany žalovaného v rozpore s § 153 ods. 1 CSP, súd prvej inštancie taktiež na tieto skutočnosti neaplikoval procesné právo. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie len na nedostatočne odôvodnenom závere o nedôvodnosti tejto žaloby nakoľko žalovaný mal dlžné sumy uhradiť, na tom, že na niektoré sumy žalobcovi nárok nemal vzniknúť (keďže stavebný materiál mať dodať žalovaný a nepriznanie vedľajších rozpočtových nákladov) a tiež na tom, že žalobca spomenul, že dielo nebolo dokončené tak na 2% - 3%. Súd prvej inštancie konštatoval nedôvodnosť žaloby bez akéhokoľvek ohľadu na skutočnosti, ktoré boli predmetom dokazovania cca 6 rokov a bez akejkolvek väzby na skutočnosti ktoré boli týmto dokazovaním zistené.

Súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Takýmto postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Následky v podobe porušenia práva na spravodlivý súdny proces sa prejavujú aj v ďalších nedostatkoch rozsudku; napr. v bode 20 odôvodnenia

rozsudku súd prvej inštancie uvádza zoznam vykonaných dôkazov, tento zoznam však neobsahuje v iných bodoch odôvodnenia uvádzaný dôkazný prostriedok, z ktorého mal súd prvej inštancie zistiť určité skutkové zistenie (viď napr. bod 49 odôvodnenia rozsudku), zoznam tiež neobsahuje ďalšie dôkazy, ktoré boli v konaní vykonané a zároveň pre rozhodnutie súdu resp. ustálenie komplexností právneho vzťahu dôležité – napr. potvrdenia o hodnote vykonaných prác vypracované žalobcom pre žalovaného k čerpaniu úveru. Okrem toho v odôvodnení Rozsudku po tom, ako súd prvej inštancie uvádza zoznam vykonaných dôkazov a konštatuje, že zistil skutkový stav ako nasleduje nižšie, nie je možné zistiť či ide o skutkové zistenie súdu alebo o skutočnosti, ktoré tvrdila niektorá zo strán sporu (najmä body 30 až 33 odôvodnenia rozsudku). Ďalším nedostatkom rozsudku, ktorý jednak samostatne a tiež v spojení s ostatnými žalobcom vytýkanými nedostatkami zakladá vadu ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a teda zakladajúci odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP je, že rozsudok, resp. skutkové zistenia súdu prvej inštancie netvorí jeden logicky celok, jednotlivé skutkové zistenia na seba nenadväzujú a skutkové zistenia neposkytujú verný obraz o priebehu skutkového deja. V kontexte uvedeného má žalobca za to, že vada ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci spočíva napr. aj v tom, že súd prvej inštancie v bodoch 38 a 39 odôvodnenia rozsudku uvádza ktoré skutkové zistenia získal zo znaleckých posudkov tam uvedených, súd prvej inštancie však opomína, že vykonanie znaleckých posudkov ako dôkazov v konaní navrhoval žalobca za účelom preukázania vykonania stavebných prác a dodávok na rodinnom dome žalovaného zo strany žalobcu a že primárne išlo o reakciu žalobcu na procesnú obranu žalovaného spočívajúcu v tvrdeniach, že niektoré práce žalobca nevykonal alebo nedokončil, z uvedených bodov odôvodnenia rozsudku tiež nie je zistiteľné ako súd prvej inštancie pristupoval k obom znaleckým posudkom, či ich vykonával ako znalecký posudok v zmysle § 207 a nasl. CSP alebo ako listinný dôkaz.

V kontexte Uznesenia Krajského súdu Trnava sp. zn. 9Co/241/2018 z 23.04.2019 je nepochybne pozitívne, že súd prvej inštancie sa v rozsudku venuje charakteru právneho vzťahu medzi stranami sporu, že uvádza právne predpisy (citácie textu zákona), právo aplikuje a uvádza svoj právny názor. Žalobca však má za to, že súd prvej inštancie sa otázkam spotrebiteľského charakteru právneho vzťahu a skúmaniu, na základe akého ustanovenia zákona mal alebo mohol žalobcovi vzniknúť uplatnený nárok ako aj aplikácie Obchodného alebo Občianskeho zákonníka na právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným venuje nad rámec potrebnosti s prihliadnutím na priebeh a výsledky konania. Predmetné okolnosti totiž vyšli najavo v rámci konania na súde prvej inštancie ešte pred jeho prvým meritórnym rozhodnutím dňa 24.1.2018, resp. boli súdom ustálené úplne na začiatku konania (viď zápisnicu z pojednávania 11.10.2016 a predbežné právne posúdenie tam uvedené), pričom žalobca v ďalšom konaní na toto ustálenie procesne reagoval tak, že jednak preukazoval vykonanie prác a ich hodnotu, právne otázky, ktoré súd takto v rozsudku hodnotí teda v zásade ani neboli medzi stranami sporné a žalobca aj žalovaný sa tým v konaní jednoznačne riadili. Žalobca má za to, že v kontexte uvedeného o to viac vystupujú vyššie uvádzané dôvody zakladajúce existenciu a opodstatnenosť odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

Žalobcovi z rozsudku nepriamo vyplýva, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o dôvodnosti nároku žalobcu vychádzal z toho, že mal za preukázané, že stavebné práce a dodávky ako ich žalobca tvrdil, žalobca žalovanému skutočne zhotovil a dodal (viď najmä konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 76 odôvodnenia rozsudku v ktorom súd uvádza, že skúmal aká suma pripadá na práce už vykonané a či žalobcovi vznikli účelne vynaložené náklady). Treba ale poukázať na skutočnosť jednak tú, že takéto konštatovanie či práce boli žalobcom dodané (zhotovené) v rozsudku – napriek tomu, že predmetná okolnosť je skutočnosťou rozhodujúcou pre ustálenie skutkového deja a základom pre eventuálne priznanie nároku žalobcu a tiež v tom spočívala obrana žalovaného – chýba a jednak na skutočnosť, že otázky ohľadne vykonania diela žalobcom (resp. stavebných prác a dodávok tvoriacich predmet diela) boli predmetom dokazovania až do času, kedy žalovaný – po tom, ako jeho obrana týkajúca sa (ne)vykonania diela v konaní neobstála - začal tvrdiť, že žalovanému všetko a ešte viac zaplatil. K otázke skutočného dodania prác bolo na súde prvej inštancie oboma stranami sporu predložených veľké množstvo dôkazov a tiež bola otázkou predmetom právnej argumentácie a výkladu zo strany žalobcu bez toho aby sa s tým súd prvej inštancie aspoň v základe vysporiadal. Nie je bez významu, že súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 23.9.2019 (prvé pojednávanie po zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu) uviedol, že každá jedna položka, ktorá bude preukázaná, bude priznaná.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že obvodové murivo z tehál Heluz hr. 38 zabezpečil žalovaný sám na vlastné náklady a v dôsledku toho zo znaleckého posudku Ing. Fuzáka súd znížil sumu pripadajúcu na vykonané práce o sumu dodávky (ceny materiálu) - muriva Heluz zahrnutého do ZRN v sume 7.456,31 eur. S takýmto skutkovým záverom súdu sa žalobca nestotožňuje. Znalecký posudok Ing. Fuzáka totiž oceňoval práce a dodávky žalobcom skutočne žalovanému poskytnuté a

žalobcom vykonané; znalecký posudok teda oceňoval práce, ktoré žalobca vykonal a nie tie, ktoré nevykonal. Tieto skutočnosti boli v konaní preukázané najmä: výpoveďou žalobcu, Znaleckým posudkom Ing. Fuzáka (viď ZP: Úloha znalca), výpoveďou znalca a fotodokumentáciou a tiež bola počas celého konania žalobcom skutkovo tvrdená a zdôrazňovaná. V zmysle uvedeného žalobca tiež namieta správnosť skutkového zistenia súdom prvej inštancie v bode 78 odôvodnenia rozsudku, kde súd uvádza, že znalec odhadol hodnotu stavených prác tak ako keby stavba bola celá vyhotovená v súlade s projektovou dokumentáciou. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že hodnota stavených prác bola odhadnutá aj s prihliadnutím na stavebný denník, fotodokumentáciu a informácie poskytnuté žalobcom (nielen s prihliadnutím na PD) a zároveň v konaní bolo preukázané, že fotodokumentácia a stavebný denník zachytávali iba tie práce o ktorých žalobca tvrdil, že ich vykonal, žalobca túto okolnosť počas celého konania zdôrazňoval.

Zároveň Znalecký posudok Ing. Fuzáka v otázke ceny muriva Heluz jednak: (i) obsahuje v riadku 58 odpočet finančnej hodnoty muriva Heluz dodaného žalovaným a zároveň (ii) suma uvedená v Znaleckom posudku Ing. Fuzáka v riadku 57, kód položky: 311234173, stĺpci „Dodávka celkom“ nie je cenou dodaného muriva Heluz. Riadok 57, kód položky: 311234173 je kongregovaná položka, kde pod „dodávka celkom“ je potrebné v otázke ceny (a jej zložiek) brať do úvahy aj montáž, všetky energie potrebné k montáži, mzdy pracovníkom vrátane ich odvodov do všetkých poisťovní, podružný materiál, spojovací materiál a presun hmôt. Cena muriva Heluz je len jednou zo zložiek spolu tvoriacich „Dodávku celkom“ pričom cena muriva Heluz je v ďalšom riadku odpočítaná. Toto je otázka expertná, na potrebu rozlišovať jazyk oceňovania od skutkových tvrdení o vykonaných prácach v jazyku zmluvy o dielo poukázal žalobca v rámci konania na súde prvej inštancie.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie ustálil, že dielo ako bolo stranami v zmluve o dielo určené, nebolo dokončené. Mieru nedokončenia súd prvej inštancie ustálil na 3%, vychádzajúc z konštatovania žalobcu a zhodných tvrdení strán. Okrem toho, že žalobca konštatoval, že dielo nebolo dokončené „tak na 2%-3%“, následky, ktoré súd aplikoval vzhľadom na takto stanovenú mieru nedokončenia diela tým, že zo sumy pripadajúcej na práce už vykonané určenej znaleckým posudkom sa odpočíta ekvivalent 3% neobstoja, najmä z nasledovných dôvodov:

- spôsob stanovenia sumy 3.183,93 eur čo má byť ekvivalent miery nedokončenosti diela na 3% nie je správny. Ak súd prvej inštancie najprv zo sumy 106.131,07 Eur (suma základných rozpočtových nákladov) odčítal sumu 7.456,32 eur údajne odrážajúcu hodnotu (cenu materiálu) muriva Heluz, mal mieru nedokončenosti diela stanovenú na 3%, resp. jej peňažné vyjadrenie odpočítať zo sumy základných rozpočtových nákladov zníženej o cenu materiálu muriva Heluz, teda peňažné vyjadrenie nedokončenosti vypočítať zo sumy 98.676,75 eur.

- znalecký posudok Ing. Fuzáka oceňoval práce a dodávky žalobcom skutočne žalovanému poskytnuté a vykonané; znalecký posudok teda oceňoval práce, ktoré žalobca vykonal a nie tie, ktoré nevykonal: táto skutočnosť bola v konaní preukázaná výpoveďou žalobcu, samotným znaleckým posudkom Ing. Fuzáka (viď ZP:Úloha znalca), výpoveďou znalca a fotodokumentáciou a bola počas celého konania žalobcom skutkovo tvrdená a zdôrazňovaná. V znaleckom posudku Ing. Fuzáka neboli práce, ktoré by mali pripadať na priečku v suteréne a sádkartónu ani dodávka materiálu toho sa týkajúca ocenené.

- ocenenie prác žalobcom vykonaných je expertná činnosť. Ak mal súd za to, že znalecký posudok obsahuje aj ocenenie prác ktoré žalobca nevykonal, musel ich finančný ekvivalent z nároku žalobcu vylúčiť iba s poukazom na metodológiu a postupom výpočtu podľa pravidiel na ktorých bol výpočet hodnoty stavebných prác v znaleckom posudku vyhotovený. Súd však k takémuto určeniu nemá odborné znalosti, preto rozhodnutie súdu o tejto otázke nemožno označiť inak ako svojvoľné a arbitrárne. Nie je bez významu, že žalovaný údajne zahrnutie hodnoty predmetných nevykonaných prác do celkovej ceny určenej podľa znaleckého posudku Ing. Fuzáka vyslovene nenamietal – hoci v priebehu konania pravidelne uvádzal, že dá vyhotoviť vlastný znalecký posudok, žalovaný však namietal vykonanie prác (diela) a kvalitu prác, neskôr tvrdí že ich zaplatil. V danej súvislosti žalobca poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Trnava 11Co/320/2013 z 21.05.2014, ktoré súd prvej inštancie nesprávne uvádzal ako podklad pre nepriznanie tzv. vedľajších rozpočtových nákladov (ani sa tým nevysporiadal), v tejto veci bola totiž obrana žalovaných obdobná procesnej obrane žalovaného v konaní na súde prvej inštancie (OS Piešťany), avšak žalovaní vo veci 11Co/320/2013 na podporu svojich tvrdení konajúcemu súdu predložili znalecký posudok, ktorým svoje procesné tvrdenie preukazovali. Procesná aktivita žalovaného v konaní na súde prvej inštancie (OS Piešťany) v tomto smere absentovala, čo ale neznamená že ju má (bez návrhu) nahrádzať súd prvej inštancie, súd prvej inštancie – ak mal pochybnosti o skutkovom stave – mal procesnú možnosť aplikovať postup podľa § 295 CSP: tento nesprávny postup súdu zakladá tiež dôvod odvolania podľa § 365 ods. 2 (správne ods. 1) písm. d/ CSP.

Ak mal súd prvej inštancie za to, že znalecký posudok obsahuje ocenenie prác žalobcom nevykonaných, mal výpočet ich hodnoty, vychádzajúc z projektovej dokumentácie, byť vo vzťahu k priečke nasledovný: Dodávka a montáž miestnosti 0.02 – sklad v zmysle Projektovej dokumentácie Chnupa Hrabovský, architektúra, Pôdorys 1.P.P.

Popis	MJ	Množstvo	cena	cena	č.str.
Celkom	jedn.	celkom	v ZP		
1. Priečky z tvárnic Ytong hr.125	m2	12,546	17,569	220,420	4
2. Nenosný preklad Ytong šírky 125	ks	1	17,613	17,613	3
3. Príprava vnút. Podkl. stien Baumit	m2	25,1	0,682	17,118	5
4. Vnút. omietka stien baumit, strojné nanášanie, gletovaná omietka	m2	25,1	7,653	192,09	5
5. Dodávka a montáž sádkokartónu hr.125 vrátane kotviacich prvkov	m2	4,2	27,50	115,50	
Cena celkom	562,741				
VRN 12 %	67,528				
Spolu	630,269				

Záver súd prvej inštancie, že na vedľajšie rozpočtové náklady uvádzané znalcom v znaleckom posudku vo výške 11.207,02 eur nemohol prihliadať, neobstoja ani skutkovo, ani právne. Žalobca zároveň opätovne uvádza, že súd prvej inštancie najprv v otázke nemožnosti prihliadať na vedľajšie rozpočtové náklady dôvodil rozhodnutím Krajského súdu Trnava 11Co/320/2013 z 21.5.2014 (viď pojednávanie 23.9.2019), nakoniec sa však s týmto ani nevysporiadal a okrem toho žalovaný VRN a ich oprávnenosť ani nenamietal, čo je ďalším prejavom nahrádzania procesnej pasivity žalovaného súdom prvej inštancie. Žalobca má za to, že tento postup súdu nie je v súlade s požiadavkou zákona aplikovať výklad v prospech spotrebiteľa, uvedené sa má prejavovať v hmotnom práve a iba vtedy, ak sú na dané otázky prípustné viaceré výklady. Následne súd prvej inštancie rozhodnutie o nemožnosti priznať VRN odôvodnil tým, že žalobca nepreukázal v akých konkrétnych cenách mu mali vzniknúť a z akého dôvodu (čím, akými konkrétnymi výkonmi boli tvorené) s prihliadnutím na pojem vedľajšie rozpočtové náklady ako ho súd prvej inštancie ustálil.

Žalobca má za to, že vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že materiálny obsah VRN na stavbe rodinného domu žalobcu existoval: výsluchom žalobcu, znaleckým posudkom Ing. Fuzáka a jeho výsluchom, výsluchom svedka N., výsluchom svedka E. H. a vykonaním fotografií zhotovených žalobcom počas výstavby; žalobca poukazuje najmä na fotografie vykonané na pojednávaní dňa 8.6.2021, najmä: označené nasledovne: DSC_0007, DSC_0012, DSC_0013, DSC_0161, DSC_0145, DSC_0171, DSC_175, DSC_0181, DSC_0197, DSC_0210, DSC_0218, DSC_0229, DSC_0295, DSC_0325, DSC_0324, DSC_0323, DSC_0425, DSC_0444, DSC_0559, DSC_0633, DSC_0739, DSC_0740, ktoré v dostatočnej miere preukazujú obťažnosť stavby a teda oprávnenosť započítania VRN do hodnoty skutočne vykonaných prác. Nie je bez významu, že žalovaný sťažené prostredie a existenciu ostatného materiálneho obsahu vedľajších rozpočtových nákladov na stavenisku nenamietal.

Žalobca za účelom ilustrácie náročných podmienok stavby na mieste samom odvolaciemu súdu priamo v odvolaní predložil niektoré z fotografií (vykonaných na súde prvej inštancie) a tým chce žalobca zdôrazniť, že materiálny obsah vedľajších rozpočtových nákladov na stavbe rodinného domu žalobcu existoval. Predmetné fotografie sú priložené ako súčasť odvolania na jeho konci. V danej súvislosti nepriznania (resp. nemožnosti prihliadať na) sumu VRN, súd prvej inštancie nesprávne skutkovo aj právne vyhodnotil znalecký posudok Ing. Fuzáka. Ako už žalobca viackrát uviedol, určovanie hodnoty vykonaných stavebných prác je odborná činnosť, ktorú v právnom prostredí SR majú oprávnenie vykonávať iba osoby zapísané do zoznamu znalcov v príslušnom odbore. V konaní sám súd prvej inštancie uviedol (síce zmätočne a s následnými korekciami), že koncepcia ceny za dielo dohodnutá v zmluve od ktorej sa odstúpilo, odstúpením zanikla a hoci súd mal za to, že hodnotu skutočne vykonaných prác treba posudzovať s prihliadnutím na dohodnutú cenu, žalobca aj s prihliadnutím na v konaní už skôr ustálené právne posúdenie právneho vzťahu podľa § 642 ods. 1 O.z. predložil za účelom určenia sumy, ktorá pripadá na práce už vykonané, znalecký posudok Ing. Fuzáka, prostredníctvom ktorého žalobca skutkovo tvrdil hodnotu skutočne vykonaných prác. Okolnosť, že znalec pri určení tejto hodnoty usúdil, že na dosiahnutie výsledku bolo, najmä vzhľadom na charakteristiku a osobitosti stavby a miestne pomery, potrebné vynaložiť aj iné náklady, ktoré sa označujú ako vedľajšie rozpočtové náklady, je výsledkom odborného posúdenia znalca a jeho odborných znalostí. Konštrukcia súdu prvej inštancie o tom, že náklady z položiek tvoriacich vedľajšie rozpočtové náklady, musia byť po ich vykonaní vykalkulované – vyčíslené po položkách je v praxi absolútne nerealizovateľná a neuplatniteľná. Súd prvej inštancie v otázke vedľajších rozpočtových nákladov vyžaduje presnú kalkuláciu nevykalkulovateľného

a preukázanie detailov za rozumnú mieru akceptovateľnosti a splniteľnosti a v rozpore so zaužívaným spôsobom určovania hodnoty stavebných prác. Na strane druhej takúto mieru exaktnosti súd prvej inštancie nepovažoval za potrebnú pri určení hodnoty nedokončených prác, ktoré boli údajne ocenené v znaleckom posudku – a to napriek tomu, že hodnota nedokončených prác, ak teda boli do ocenenia znaleckým posudkom zahrnuté je údaj exaktne zistiteľný. Takýto postup súdu je arbitrárny a na obdobné otázky aplikuje zásadne rozdielnu metodológiu, inak povedané „dvojaký meter“. Suma pripadajúca na VRN určená znaleckým posudkom tvorí v celom rozsahu plne oprávnenú súčasť hodnoty skutočne vykonaných prác. Bez vynaloženia vedľajších nákladov a vykonania vedľajších činností, ako ich zachytávajú a obsahujú VRN, by totiž nikdy výsledok v podobe rodinného domu a súvisiacich stavebných objektov - tak ako tieto aj súd prvej inštancie mohol vnímať v rámci fyzického prezerania fotodokumentácie - nevznikol.

Okrem uvedeného žalobca v konaní preukázal, že žalovaný mal rozpočet od žalobcu k dispozícii a bol mu žalobcom zaslaný a na základe týchto rozpočtov bola stranami cena za dielo dohodnutá. V rozpočtoch, ktoré žalobca žalovanému poslal bolo s vedľajšími rozpočtovými nákladmi kalkulované dokonca vo výške 21% (v ZP Ing. Fuzáka 12%), a aj preto je rozhodnutie súdu ohľadne nemožnosti priznať vedľajšie rozpočtové náklady – s prihliadnutím na to, že súd prvej inštancie sám vyvodil, že hodnota skutočne vykonaných prác musí byť určená s prihliadnutím na dohodnutú cenu o dielo – nesprávne a neudržateľné.

Ak by teda aj záver súdu o nemožnosti prihliadať na VRN, resp. nemožnosti ich zahrnúť do hodnoty skutočne vykonaných prác mal byť z nejakého dôvodu použiteľný, súd sa mal danou okolnosťou zaoberať a túto podrobiť skúmaniu, či suma pripadajúca na VRN netvorí súčasť nároku žalobcu z titulu účelne vynaložených nákladov. Súd prvej inštancie také skúmanie a právne posúdenie nevykonal vôbec. Aj v otázke sumy 20.000 eur, o ktorej súd prvej inštancie usúdil, že bola určená na úhradu dohodnutej ceny za dielo, dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a právne posúdenie týchto okolností neobstojí. Žalobca poukazuje aj na skutočnosti uvádzané v tomto odvolaní vyššie, týkajúce sa včasnosti a iných väd tejto procesnej obrany žalovaného, ktoré je pri posudzovaní správnosti záveru súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný hodnotu skutočne vykonaných prác zaplatil žalobcovi ešte pred podaním žaloby tiež potrebné brať do úvahy.

Žalovaný predovšetkým skutkovo netvrdil, že suma 34.980 eur, ktorú mal žalobcovi uhradiť, bola sumou určenou na úhradu dohodnutej ceny za dielo (resp. úhradou na hodnotu skutočne vykonaných prác), žalovaný tvrdil to, že tieto sumy žalobcovi uhradil a žalobca ich prijal. Žalovaný k absentujúcemu skutkovému tvrdeniu, že suma 34.980, eur ktorú mal žalobcovi uhradiť, bola sumou určenou na úhradu dohodnutej ceny za dielo, nenavrhol vykonať žiaden dôkaz, z ktorého by toto jeho absentujúce skutkové tvrdenie mohlo byť preukázané, okrem prílohy emailu a označenia manželky žalovaného, pani B., ako svedka. Podľa názoru žalobcu z predloženého dokumentu vyplýva najviac to, že sa mohlo jednať o platby súvisiace s činnosťami žalobcu na stavbe rodinného domu a ostatných stavebných objektov a nie to – ako súd uzavrel – že sa jednalo o platby žalovaného na úhradu dohodnutej ceny za dielo. Takáto konštrukcia nedáva vôbec žiaden zmysel a to aj preto, že cena za dielo sa dodatočne menila. Okolnosť, že cena za dielo sa dodatkami menila totiž neznamená, že sa zároveň zmenšovalo aj dielo; dielo ostalo to isté, stále sa jednalo o ten istý rodinný dom podľa „projektovej dokumentácie vypracovanej E. F. G., D. D. XX, XXX XX D., upravenej Ing. arch A. H., K., M. XXXX/XX D.“. Inak povedané, všetky stavebné práce a dodávky tak ako ich mal žalobca vykonať podľa zmluvy o dielo pretým ako bola zmluva dodatkovaná, museli byť aj tak vykonané. Z výsluchu žalovaného ani iných vykonaných dôkazov nevyplývalo, že by ich vykonával sám žalovaný alebo iné ním poverené osoby (to možno konštatovať až po odstúpení od zmluvy), naopak – z vykonaného dokazovania vyplývalo to, že celú stavbu až do zákazu vstupu mal na starosti žalobca a žaloba aj naďalej pre žalovaného zabezpečoval realizáciu „dodatkov“ vyňatých prác a výkonov – ibaže tieto žalobca žalovanému nefaktoval. Žalobca skutkovo tvrdil, že aj napriek tomu, že sa so žalovaným dodatkovo dohodli na zmene rozsahu prác, dodatkom vyňaté práce a materiál aj tak zabezpečil, vrátane zapracovania, žalobca alebo ním zabezpečením dodávateľa. Účelom, ktorý by z týchto skutočností a okolností vyšiel najavo aj bez tohto skutkového tvrdenia žalobcu, bolo, že žalovaný týmto spôsobom mohol niektoré časti stavebného materiálu nadobudnúť bez DPH alebo ich zahrnúť do nákladov svojej obchodnej spoločnosti ITbubble, spol. s r.o.. Ak mal súd prvej inštancie z dokumentu „janoplatby“ za nepriamo preukázané, že platby súviseli so zmluvou o dielo (súd dokonca ani neuzavrel, že sa malo jednať o plnenie žalovaného na jeho peňažnú povinnosť podľa zmluvy o dielo), nakoľko sa tam uvádza prvá dohodnutá cena diela, z toho istého dokumentu je – v spojení s inými skutočnosťami, ktoré vyšli najavo (najmä zníženie dohodnutej ceny dodatkami a zabezpečovanie, stavebné manažovanie, odobratých položiek žalobcom za účelom aby žalovaný ušetril) – dospieť k presne opačnému záveru – a to že tieto neslúžili na úhradu peňažných povinností

žalovaného zo zmluvy o dielo. Z prílohy emailu (dokument „janoplatby“) vyplýva, že žalobca tým, že v dokumente uviedol slovo „blbosť“ poprel skutočnosti, ktoré mal súd za preukázané a síce, že sa jednalo o úhradu dohodnutej ceny za dielo. Zo samej podstaty hotovostnej platby, obzvlášť v stavebníctve, vyplýva, že k nim neexistujú písomné zmluvy v ktorých by bol špecifikovaný právny titul alebo napr. splatnosť. Požiadavka súdu prvej inštancie (viď najmä bod 91 odôvodnenia rozsudku), že to mal byť žalobca, ktorý mal preukázať existenciu pohľadávok voči žalovanému, objednávku, cenu materiálu a splatnosť je neudržateľná. Predovšetkým má žalobca za to, že preukazovanie uvedeného nebolo procesnou povinnosťou žalobcu nakoľko aj absentujúce skutkové tvrdenie žalobcu, resp. teda skutkové tvrdenia, ktoré sa dali z podania žalovaného z 30.7.2020 prípadne vyabstrahovať, ostali v konaní iba nepreukázanými tvrdeniami. Nie je úlohou strany súdneho sporu preukazovať opak alebo vyvrátiť každé tvrdenie protistrany, ale iba tvrdenia vykonanými dôkazmi preukázané. Také prekrúcanie procesných povinností a prenášanie bremena tvrdenia a dôkazu ako vykonal súd prvej inštancie nie je v súlade s procesným predpisom. K uvedenému žalobca už len na okraj dodáva, že miera dokázania (dokazovania) ním tvrdených skutočností oproti miere dokázania skutočností tvrdených žalovaným, bola v priebehu celého konania nevyrovnaná: žalovaný počas celého konania vznášal námietky rôzneho charakteru (napr. najprv žalovaný tvrdil, že žalobca dielo vôbec nevykonal, potom ho vykonal s vadami alebo v rozpore s projektovou dokumentáciou a na konci ho mal žalobca aj tak zaplatený), k ním tvrdeným skutočnostiam však žalovaný nepredkladal a nenavrhol vykonať relevantné dôkazy. Na strane druhej sa od žalobcu – ako vyplýva z rozsudku – vyžaduje, aby preukazoval opak o nepreukázaných tvrdeniach žalovaného a aby dôkazy žalobcu mali takú kvalitu, akú v realite stavebníctva ani nie je možné alebo účelné dosiahnuť a zároveň aby žalobca o skutočnostiach, ktoré sa v realite stavebníctva bežne vyjadrujú percentuálnym podielom, predkladal asi snáď presný počet kusov štrku v 1m³ betónu. Žalobca počas celého konania nielen že reagoval a riadil sa podľa (často zmätočného) právneho názoru súdu ale na každú jednotlivú námietku žalovaného poskytol dostačujúce vysvetlenia a dôkazy o nich.

Žalobca na margo hotovostných platieb a tiež k miere súdom prvej inštancie vyžadovanej k preukázaniu existencie pohľadávok voči žalovanému, objednávok, ceny materiálu a splatnosti, má ďalej za to, že právny dôvod (kauzu) existencie záväzkov preukázal tak, ako určuje § 495 O.z.. Hospodárskym dôvodom na strane žalobcu bola odplata za činnosti, ktoré v prospech žalovaného vykonal a na strane žalovaného bolo hospodárskym dôvodom vlastné bývanie, resp. funkčnosť celku ako takého; bez vykonania (zhotovenia) a zabezpečenia: NN el. prípojky, výstavby plotu v zadnej časti pozemku, geologického priestoru, pozemkov najprv v nájme (žalovaný ich neskôr odkúpil), inžinieringu atď. by hospodársky dôvod na strane žalovaného nebol naplnený. Nie je bez významu, že žalovaný tvrdil, že žalobcovi okrem platieb ktoré žalobca priznal v žalobe uhradil navyše 34.980 eur, pričom však súd prvej inštancie z tejto sumy „uznal“ len 20.000 eur. Už samotný pokus žalovaného o získanie výhody vo výške 34.980 eur, keď žalovaný jednoducho musel vedieť, že v značnej časti bude tento neúspešný (keďže k tomu existovali jednoznačné doklady) vnáša do obrany žalovaného dôvodnú pochybnosť o účelovosti obrany a pravdivosti tvrdení žalovaného; žalobca tiež v konaní na súde prvej inštancie uviedol, že žalovaný presne o tých istých peniazoch, ktoré súd ustálil ako plnenie na zmluvu o dielo, v konaní 6C/281/2015 (v ktorom žalobca proti žalovanému uplatnil svoj nárok na zaplatenie ceny za skutočne vykonané práce na iných stavebných objektoch) tvrdí, že nimi uhradil iné práce vykonané žalobcom. Uvedené v spojení so zjavným neuplatnením tejto procesnej obrany včas, tak celé tvrdenia žalovaného o úhrade „všetkého a ešte viac“ robí ešte o to viac nedôveryhodné a účelové.

Jedným z ďalších dôsledkov spôsobu procesnej obrany žalovaného a najmä skutočnosti, že žalovaný až po cca 6 rokoch trvania sporu usúdil, že žalobcovi všetko a ešte viac zaplatil, je ten, že v rámci súdneho konania bolo súdom prvej inštancie a stranami sporu pred podaním žalovaného z 30.7.2020 vykonané množstvo úkonov v podstatne zbytočne – v konečnom dôsledku o týchto skutočnostiach s určitosťou nemožno hovoriť ako o základe pre nedôvodnosť a zamietnutie žaloby. Žalobca má za to, že žalovaný tým, že prostriedky procesnej obrany neuplatnil včas zavinil trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli. S poukazom na § 256 ods. 2 CSP preto žalobca žiada, aby odvolací súd vyslovil, že náhradu trov, ktoré v konaní vznikli pred podaním žalovaného z 30.7.2020 priznáva žalobcovi, alternatívne žalobca s poukazom na § 257 CSP žiada, aby odvolací súd náhradu trov konania nepriznal vôbec, dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú v zjavnom porušení procesných povinností žalovaného najmä podľa § 150 ods. 1 CSP a § 153 ods. 2 CSP. Žalobca namieta, že súd prvej inštancie priznal žalovanému aj náhradu trov odvolacieho konania. Súdom prvej inštancie opomenul, že v odvolacom konaní bol úspešný žalobca, ktorý má preto za to, že žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nemožno priznať, ale tieto patria žalobcovi.

Žalobca v tomto odvolaní na viacerých miestach konštatuje, že konanie na súde prvej inštancie a tiež rozsudok majú mnohé vady a rozsudok nie je vyhotovený v súlade s rozporom

s požiadavkami § 220 ods. 2 CSP. Žalobca namieta, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Žalobca konštatoval, že vo veci bolo vykonané rozsiahle dokazovanie týkajúce sa najmä (faktického) dodania stavebných prác a výkonov zo strany žalobcu v prospech žalovaného, ich hodnoty (ceny), kvality a súladu prác s pokynmi žalovaného a s projektovou dokumentáciou, avšak tieto skutočnosti v rozsudku nemajú žiadne miesto. V nadväznosti na vykonané dokazovanie má žalobca za to, že v konaní na súde prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že žalobca až na drobné práce žalovanému dielo dodal a ich zhotovil, tieto všetky práce (okrem žalobcom nevykonaných) boli odborným spôsobom ohodnotené znaleckým posudkom č. 93/2017 z 12.4.2017 vypracovaného znalcom v odbore stavebníctvo, odvetvie odhadu hodnoty nehnuteľností a hodnoty stavebných prác Ing. Antonom Fuzákom, P. Pazmáňa 22, 917 01 Trnava a jeho nárok na zaplatenie sumy vo výške 22.872,10 eur s úrokom z omeškania vo výške vo výške 5,25% ročne z dlžnej od 20.5.2014 do zaplatenia je plne dôvodný a preukázaný. Obrana žalovaného spočívajúca v poukazovaní na údajné vady, nedorobky, rozpor s projektovou dokumentáciou a údajné zaplatenie neobstoja a je v rovine nepreukázaných tvrdení a nebola v konaní uplatnená včas.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť. K výčitke žalobcu, že súd vo veci vykonal viacero pojednávanií a že „súd by mal dôsledne dbať na plnení procesných povinností stranami sporu“, dokonca, že „prostriedky procesnej obrany žalovaného boli uplatnené v rozpore s § 153 ods. 1 CSP“ žalovaný zdôraznil, že potrebu odročenia pojednávania opakovane spôsobil aj právny zástupca žalobcu, keď opakovane namiesto toho, aby písomne reagoval na písomné vyjadrenie žalovaného, počkal do nasledujúceho pojednávania a tam svoje pomerne rozsiahle vyjadrenia nadiktoval do zápisnice. Súd následne konal len logicky a poskytol žalovanému priestor vyjadriť sa. V tejto súvislosti by však bolo logickým aplikovať ustanovenie § 153 ods. 1 CSP práve na podania žalobcu. (Nehovoriac o tom, že prednes podania do zápisnice nie je v zmysle § 125 ods. 1 CSP prípustný a súd by na takéto podanie ani nemal prihliadať, na čo žalovaný opakovane upozornil). Žalovaný uviedol, že takisto nebolo v súlade s jeho „presvedčením“, že súd opakovane vytyčoval pojednávanie s rozostupom 1-4 týždňov namiesto toho, aby stranám umožnil písomne sa vyjadriť a až následne aby vytyčil pojednávanie, ktorého predmetom by boli sporné tvrdenia. Súd však svojím postupom voči obidvom stranám sporu naznačil, že nemá úmysel aplikovať ustanovenia o sudcovskej koncentrácii (čo je na jeho výlučnom rozhodnutí) a žalovanému (tak ako aj žalobcovi) neostalo iné, ako rešpektovať súdom zvolený postup. Nemožno však v žiadnom prípade povedať, že by takýto postup súdu bol neoprávnený alebo že by zvyhodňoval niektorú zo strán sporu.

Predmet sporu vymedzuje žalobca. Predmet sporu je vymedzený skutkovými tvrdeniami žalobcu a žalobným návrhom (petitom). Aby teda žalobca mohol byť úspešný v spore, je povinný preukázať: a) že skutkové tvrdenia uvádzané v jeho žalobe sú pravdivé, b) že na základe ním tvrdených skutočností mu vznikla pohľadávka voči žalovanému a c) že pohľadávka voči žalovanému trvá. Pokiaľ sa čokoľvek z uvedeného nepotvrdí, súd musí žalobu zamietnuť. Procesná obrana žalovaného tak môže smerovať k popretiu ktoréhokoľvek z uvedených bodov alebo aj k popretiu všetkých uvedených bodov. V konkrétnej veci žalobca vymedzil predmet sporu tak, že vykonal dielo – rodinný dom v zmysle zmluvy o dielo uzatvorenej so žalovaným, že na základe toho mu pohľadávka na zaplatenie odplaty voči žalovaného a že táto jeho pohľadávka trvá. Procesná obrana žalovaného spočívala v tvrdení, že A/ skutkové tvrdenia žalobcu nie sú pravdivé – dom nebol dokončený=dielo nebolo vykonané, žalobca nevykonal deklarované práce, B/ žalobcovi nevznikla pohľadávka voči žalovanému, C/ ak aj pohľadávka žalobcu voči žalovanému vznikla (čo však žalovaný popiera), táto už zanikla splnením.

Žalobca postavil svoju žalobu na skutkovom tvrdení, že postavil dielo – dom. Toto tvrdenie bolo v priebehu konania vyvrátené – s ohľadom na viaceré dokumenty (vyhotovené aj žalobcom) sa teda toto skutkové vymedzenie právneho nároku žalobcu ukázalo ako nesprávne, nepravdivé a nezodpovedajúce skutočnému stavu (žalobca odkázal napr. na svoje vyjadrenie zo 16.9.2020, v ktorom podrobne opísal, ktoré časti domu (diela) neboli dokončené a z ktorých podkladov to vyplýva – je zrejmé, že sa jedná o rozsiahle nedostatky). Znalci Oršín a Reichel vo svojich posudkoch (obidva boli zhotovené až tesne predtým, ako žalobca opustil dielo) pomerne zhodne vyhodnotili dokončenosť diela na približne 63-66 % a napokon aj žalobca na pojednávaní dňa 1.6.2021 pripustil, že dielo nebolo v čase výpovede zmluvy ani neskôr pri jeho odchode zo staveniska dokončené. Táto samotná skutočnosť by bola dostatočným dôvodom pre to, aby súd žalobu zamietol, nakoľko skutkové tvrdenia, o ktoré žalobca oprel svoj nárok sa nepotvrdili, resp. boli vyvrátené. Nepotvrdili sa tvrdenia o tom, že žalobca vykonal dohodnuté dielo = skutkové vymedzenie nároku uplatneného žalobcom nebolo preukázané. Napriek tomu – a toto je postup, ktorý nemožno hodnotiť inak, ako výrazne ústretový voči žalobcovi (a žalovaný si dovoľuje

uviesť, že aj nesprávny, nakoľko nedošlo k zmene skutkového vymedzenia predmetu sporu, teda nedošlo k zmene žaloby) – súd žalobu nezamietol, ale umožnil, aby žalobca preukázal, aké všetky práce vykonal – a ak by ich vykonanie a ich hodnotu preukázal, súd by zrejme považoval jeho vznesené nároky za aspoň sčasti oprávnené (sám žalobca cituje vyjadrenie súdu, že „každá jedna položka, ktorá bude preukázaná, bude priznaná.“). (Samozrejme to platí za predpokladu, že by žalovaný nepreukázal, že príslušná odplata už bola žalobcovi uhradená.) Na pojednávaní dňa 9.10.2019, po výsluchu znalca Ing. Fuzáka, súd (s ohľadom na jeho výpoveď a podklady z ktorých vychádzal) konštatoval, že je potrebné, aby žalobca vykonal súpis prác, ktoré na stavbe domu vykonal a tento predložil súdu a žalovanému – to sa do konca súdneho konania nestalo. Žalobca teda v rámci celého súdneho konania nedokázal predložiť súhrn toho, čo vykonal a za čo žiada odplatu. Žalobca tvrdí, že 6 rokov dokazoval, aké práce vykonal a aká bola ich hodnota, vo výsledku však nebol schopný predložiť žiadny výkaz výmer, zoznam prác resp. iný podobný konkrétny dokument, v ktorom by bolo jednoznačne uvedené, čo vlastne vykonal a akú „to“ malo hodnotu. Na uvedené žalovaný upozornil už v spomínanom podaní zo 16.9.2020. Pokiaľ by žalobca niekedy taký výkaz predložil žalovanému, k tomuto súdному konaniu nikdy nemuselo dôjsť. Z pohľadu súdneho konania je však podstatnou skutočnosťou, že žalobca takýto výkaz nepredložil ani v súdnom konaní. V konaní preto nemôže byť úspešný. S tu uvedeným súvisí aj v konaní opakovane vzniknutá situácia, že žalovaný preukázal úhradu finančných prostriedkov, na čo žalobca reagoval tak, že takto ním prijaté finančné prostriedky označil za iné plnenie, nie za plnenie za práce na dome. Táto obrana žalovaného však bola možná práve preto, že počas celého konania sa nevyjadril, čo presne vykonal. Na akúkoľvek platbu preukázanú žalovaným potom mohol reagovať spôsobom, že „to bolo za niečo iné“. Potom sa ale žalovaný nemohol reálne brániť, nakoľko tvrdenie, že „to bolo za niečo iné“ bolo aplikovateľné na akúkoľvek sumu, ktorej úhradu žalovaný preukázal. Alternatívnou obranou žalobcu bolo, že „to nebolo súčasťou diela“ – aj táto jeho obrana je však možná iba preto, že žalobca nedokázal identifikovať, čo všetko vykonal. S týmto súvisí tiež skutočnosť, že znalecký posudok, ktorý predložil žalobca – ako to potvrdil pri výsluchu aj samotný znalec Fuzák – nevychádzal zo skutočného vyhotovenia stavby domu (znalec interiér domu ani nenavštívil a žalovaného o súčinnosť nepožiadali). Skutočnosť, že skutočné vyhotovenie domu nezodpovedá presne projektovej dokumentácii medzi stranami sporu ani nebola sporná. Jednoducho možno konštatovať, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o tom, že dielo vykonal a ani o tom, aké práce na diele vykonal.

Pokiaľ žalobca nepreukázal, že vykonal určité práce, je zrejme, že nepreukázal ani svoj nárok na odplatu za vykonanie týchto prác. Žalobca pomerne veľkú časť odvolania venuje tomu, že poukazuje na údajne nesprávne výpočty súdu v napadnutom rozsudku. Žalovaný však v tejto súvislosti uvádza, že tieto výpočty boli robené vždy v podstate v najlepšom záujme žalobcu. Ako je uvedené vyššie, znalci ohodnotili dostavanosť domu na 63-66%, žalovaný sám vo svojom prednese (ako na to poukazuje súd v bode 33. napadnutého rozsudku) na 95 % a potom dokonca na 97 %. Súd prvej inštancie si zo všetkých týchto čísel „vybral“ to, ktoré bolo žalobcovi najviac na prospech – t. j. nedokončenosť diela posudzoval, ako by bola 3%. Žalovaný nesúhlasí s týmto postupom súdu, žalovaný má za to, že dokončenosť diela bola v rozsahu max 66 %, ako to vyplýva zo znaleckého posudku Ing. Oršina a Ing. Reichela (žalovaný však, samozrejme, nemôže podať odvolanie iba proti odôvodneniu rozsudku). Aj výpočet nedostatkov, na ktoré žalovaný poukázal v priebehu súdneho konania (žalovaný opäť poukazuje na svoje vyjadrenie zo 16.9.2020) poukazuje na to, že hodnota dokončenosti 66 % je oproti hodnote 97% omnoho presnejšia. Súd pri výpočtoch v napadnutom rozsudku vychádzal zo znaleckého posudku, ktorý predložil žalobca a ktorý bol zhotovený znalcom Ing. Fuzákom na základe podkladov, ktoré mu predložil žalobca. Žalovaný v tejto súvislosti poukazuje na to, že z výsluchu Ing. Fuzáka vyplynulo, že v znaleckom posudku sú ohodnotené všetky práce, nielen tie, ktoré vykonal žalovaný, ale aj tie, ktoré vykonal tretie osoby alebo ktorých vykonanie zabezpečil žalovaný sám svojpomocne.

Ohľadom VRN si žalovaný dovoľuje uviesť, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že neexistuje dôvod tieto priznať žalobcovi. Napokon sám znalec nedokázal odpovedať na otázku, aké faktory považoval za dôvodné na to, aby tieto vedľajšie rozpočtové náklady vôbec zahrnul do posudku (výsluch znalca z 9.10.2019): „Otázka: Ja sa pýtam na tie konkrétne iné VRN? Povedzte aspoň 3, 4 faktory, ktoré ste tam nejakým spôsobom zobrali do úvahy. A akým spôsobom ste určili výšku 5 %? Odpoveď: Iné vedľajšie rozpočtové náklady, nemám to teraz dostatočne naštudované, ale musel som vychádzať z nejakých, ja by som na túto otázku radšej odpovedal písomne. Nevie.“ (K písomnému doplneniu výpovede nedošlo.) Žalovaný tiež uvádza, že súd prvej inštancie správne neprihliadol na náklady za murivo z tehál Heluz, čo aj riadne a dostatočne odôvodnil. Ide o položku, o ktorej je zrejme, že túto nedodal žalobca. Napokon, žalovaný poukázal na to, že aj keby v konaní žalobcovi vznikol nárok na úhradu akejkoľvek pohľadávky voči žalovanému (čo žalovaný popiera), žalovaný túto splnil, preto jeho (žalobcova) pohľadávka zanikla (žalovaný opakovane poukázal na to, že nakoľko boli s konateľom žalobcu v

minulosti kamaráti, dlhodobo uhrádzal všetko, o čo žalobca požiadal a až dodatočne si uvedomil, že žalobca od neho požaduje neoprávnené úhrady). I keby vzhľadom na vykonané dokazovanie považoval súd za správnu, resp. dôvodnú procesnú obranu žalovaného len v tomto jedinom bode, bolo by to postačujúce na zamietnutie žaloby (a zároveň to dostatočne odôvodňuje, aby sa súd v rozsudku nezaoberal ďalšími, nepodstatnými skutočnosťami a tvrdeniami žalobcu). Súd v napadnutom rozsudku dostatočne jasne vyjadril, z akého dôvodu považuje hotovostné platby za platby, ktoré boli použité na úhradu odplaty za dielo žalobcovi ako aj k dôvodom, pre ktoré niektoré platby takto neidentifikoval (netýkali sa domu, ale fasády – teda časti celého komplexu, ktorá je predmetom iného súdneho konania medzi rovnakými stranami). Súd s odkazom na konkrétne e-maily, ich obsah a konkrétne vyjadrenia žalobcu v nich veľmi podrobne a presne odôvodnil, ktoré platby a z akého dôvodu považoval za platby vzťahujúce sa na dohodnuté dielo (body 88-90 a nasl. napadnutého rozsudku).

K tvrdeniu žalobcu v odvolaní: „Žalovaný predovšetkým skutkovo netvrdil, že suma 34.980 eur ktorú mal žalobcovi uhradiť, bola sumou určenou na úhradu dohodnutej ceny za dielo (resp. úhradou na hodnotu skutočne vykonaných prác), žalovaný tvrdil to, že tieto sumy žalobcovi uhradil a žalobca ich prijal.“ Žalovaný uviedol, že skutočnosť, že sa má jednať o úhradu za práce na dohodnutom diele je zrejmá z obsahu všetkých vyjadrení žalovaného. Okrem iného žalobca tieto opakovane „započítava“ na dohodnutú cenu diela a vždy dáva do kontextu s konkrétnym dielom (resp. odplatou za dielo), ktoré je predmetom súdneho konania. O niečom takom nebola v konaní nikdy pochybnosť, vyjadrenia žalovaného sú vždy k určitej spisovnej značke, teda je zrejmé, akej veci sa týkajú a v akej veci ich žalovaný podáva. Výslovne to však žalobca (správne žalovaný) napríklad uviedol už vo vyjadrení z 30.7.2020, keď uviedol, že uhradil „všetky peniaze, na ktoré mal žalobca nárok a ešte viac“, teda žalovaný uviedol, že uhradil žalovanému všetko, vrátane toho, čo je predmetom žaloby a ešte aj navyše. Napokon, naozaj chce žalobca tvrdiť, že nestačí, ak v rámci svojej procesnej obrany žalovaný uvedie, že „všetko uhradil“, ale musí uviesť „uhradil všetko o čo žalobca žiada podanou žalobou, ktorou sa domáha úhrady ceny za dielo“? Ako formalisticky žalobca pristupuje k civilnému procesu? A hodnotí takto prísne aj svoje podania (napríklad tie vykonané ústne do zápisnice)?

Žalobca uvádza: „Žalovaný k absentujúcemu skutkovému tvrdeniu, že suma 34.980 eur ktorú mal žalobcovi uhradiť, bola sumou určenou na úhradu dohodnutej ceny za dielo, nenavrhol vykonať žiaden dôkaz z ktorého by toto jeho absentujúce skutkové tvrdenie mohlo byť preukázané, okrem prílohy emailu a označenia manželky žalovaného, pani B., ako svedka.“ (...) nie je bez významu, že žalovaný tvrdil, že žalobcovi okrem platieb ktoré žalobca priznal v žalobe uhradil navyše 34.980 eur, pričom však súd prvej inštancie z tejto sumy „uznal“ len 20.000 eur.“ Ako uvádza žalobca, žalovaný navrhol vykonať dôkaz jednak výpisom z e-mailovej komunikácie a jednak výsluchom p. B.. Iné dôkazy preukazujúce toto tvrdenie žalovaného v podstate ani neexistujú. E-maily však vytvoril, napísal a odoslal sám žalobca! Aký lepší dôkaz existuje? Súd sa v bodoch 88-90 podrobne vyjadril k tomu, z akých dôvodov dotknuté sumy považuje za plnenie týkajúce sa diela, poukázal na viaceré detaily a podrobnosti z komunikácie medzi žalobcom a žalovaným ako aj na kontext, v akom sú v rámci e-mailovej komunikácie tieto sumy použité. Iná logická odpoveď ako odpoveď, že tieto sumy boli použité ako odplata za vykonanie diela neexistuje. Suma 10.000 eur sa týka úhrady terasy a táto suma sa má aplikovať v inom súdnom konaní (6C/281/2015). Vo vzťahu k sume 4.980 žalovaný uviedol, že rozumie dôvodom, pre ktoré súd na túto sumu neprihliadol. Nedá mu však nepoukázať na to, že podľa zmluvy, ktorú žalovaný predložil mal sprostredkovať medzinárodné obchodné príležitosti, pri výsluchu dňa 1.6.2021 sa však žalobca vyjadril, že odplata sa týkala jeho činnosti voči spoločnostiam z Piešťan a Trnavy, ktorých identitu už však nedokázal uviesť.

Žalobca uvádza: „Z prílohy emailu (dokument „janoplatby“) vyplýva, že žalobca tým, že v dokumente uviedol slovo „blbosť“ poprel skutočnosti, ktoré mal súd za preukázané a síce, že sa jednalo o úhradu dohodnutej ceny za dielo.“ Nie, z vyjadrenia žalovaného vyplýva, že „blbosťou“ je výpočet žalobcu. (Inak aj na tomto konkrétnom výpočte/e-maile je zrejmé, že žalobca „si napočítal“, že mu patrí vyššia odplata, ako mu skutočne patrí. Po tom, ako ho žalovaný na to upozornil, žalobca zmenil tému.) Napokon žalovaný tiež dal do pozornosti, že zatiaľ čo žalobca spočiatku akékoľvek hotovostné alebo iné platby popieral, postupne toto svoje tvrdenie zanechal a pripustil, že žalovaný mu plnenia poskytoval rôznym spôsobom (vrátane hotovostných platieb) a jeho obrana sa skoncentrovala na to, že preukázané hotovostné platby sú za „niečo iné“ nie za stavbu domu – toto však dôveryhodne nepreukázal (a vo vzťahu k sume 20.000 eur, na ktorú prihliadol súd prvej inštancie v podstate toto ani netvrdil).

V rámci súdneho konania teda žalobca nepreukázal, čo vlastne urobil (nikdy nedodal komplexný zoznam vykonaných úkonov) ani akú „to“ má hodnotu (znalecký posudok vychádzal z projektovej dokumentácie, ktorá nebola pri výstavbe úplne dodržaná a navyše vôbec nezohľadnil, ktoré práce vykonal žalobca a ktoré vykonal sám žalovaný alebo iná tretia osoba). Napokon žalovaný dostatočne jasne preukázal, že

na účel úhrady odplaty za dielo žalobcovi uhradil niekoľko tisíc eur v hotovosti, ktorých prijatie žalobca nepriznal. Po prihliadnutí na tieto peňažné prostriedky je jednoznačné, že žaloba je nedôvodná.

4. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že v žalobe skutkovo tvrdil predovšetkým to, že so žalovaným uzatvoril zmluvu o dielo a keďže ukončil dohodnuté etapy výstavby diela, vznikol mu nárok na zaplatenie dohodnutej ceny za dielo. Nakoľko súd prvej inštancie mal odstúpenie žalovaného od zmluvy o dielo za platné a účinné, vec nebolo možné posudzovať ako nárok zo zmluvy o dielo, ale súd vec posudzoval ako nárok podľa § 642 ods. 1 O.z. (ktorý má tiež základ iba v zmluve o dielo). Z hľadiska súladu konania žalobcu s procesnými povinnosťami je ale nutné konštatovať, že právne posúdenie predmetu sporu nie je úlohou strany sporu ale súdu, a zároveň, že v konaní nebolo potrebné zo strany žalobcu podstatne meniť alebo doplniť rozhodujúce skutočnosti tvrdené v žalobe; je tomu tak predovšetkým z dôvodu, že substancované skutkové tvrdenia žalobcu uvádzané v žalobe boli na také (právne) posúdenie (v spojení s ostatnými skutkovými tvrdeniami žalobcu predloženými v konaní neskôr) dostačujúce a zároveň tie isté substancované tvrdenia žalobcu boli nevyhnutne potrebné aj pre toto iné právne posúdenie; skutkovo teda pri aplikácii § 642 ods. 1 O.z. muselo byť preukázané, že bola uzatvorená zmluva o dielo. Nepotrebnosť zmeny žaloby okrem toho konštatoval aj Krajský súd v Trnave v uznesení sp. zn. 9Co/241/2018 z 23.4.2019. Vo vzťahu k prácam vykonaným žalobcom na RD žalovaného bolo v konaní po vykonanom dokazovaní ustálené, že z komplexu prác špecifikovaných v zmluve o dielo žalobca nevykonal iba priečku v suteréne domu (jej zhotovenie bolo v danom čase neúčelné vzhľadom na meškanie žalovaného s dodaním technológie, ktorá mala byť v tejto technickej miestnosti zabudovaná) a neinštaloval SDK dosky (žalovaný žalobcu zo stavby „vyhodil“). Okrem toho, že finančná hodnota týchto dvoch žalobcom nevykonaných prác nebola predmetom ocenenia znaleckým posudkom Ing. Fuzáka, žalobca vzal svoju žalobu v časti hodnoty prác nevykonaných ešte pred prvým rozsudkom vo veci samej späť. Žalobca teda od samého začiatku substancovane tvrdil, že vykonal pre žalovaného stavebné práce a tieto, hoci boli taktiež špecifikované v zmluve o dielo, žalobca v rámci konania duplicitne (resp. presnejšie povedané: viackrát) opätovne špecifikoval a uvádzal, ktoré práce pre žalovaného pred jeho odstúpením od zmluvy o dielo vykonal. Žalobca dal do pozornosti prístup žalovaného – na jednej strane sa domáha predloženia napr. výkazu výmer, iného konkrétneho dokumentu, resp. akéhosi formálneho vymedzenia „vykonaných prác“ (to však iba v jazyku, ktorý žalobcovi nie je známy) – ale na strane druhej vo vzťahu k vlastným skutkovým tvrdeniam ohľadne údajnej úhrady ceny za práce na rodinnom dome však úplne postačuje, že úhrada (resp. údajné plnenie na zmluvu o dielo) má byť „zrejmá zo všetkých vyjadrení žalovaného“, „je v kontexte s konkrétnym dielom“ dokonca z toho, že podania žalovaného boli určené k spisovej značke tohto konania. Žalobca v tejto súvislosti – a vzhľadom na obsah vyjadrenia žalovaného z 21.10.2021 k odvolaniu, kde žalovaný uzatvára, že žalobca svoje skutkové tvrdenia, tvrdenia že žalobca postavil dielo, dom nepreukázal – sa s takým konštatovaním absolútne nestotožňuje a poukazuje najmä na tieto dôkazy, ktoré boli za tým účelom na súde prvej inštancie vykonané (a ktoré vykonanie prác preukazujú):

- stavebný denník (obsahujúci podrobné záznamy o vykonaných prácach; stavebný denník je opatrený na každej strane podpisom žalovaného ako objednávateľa);
- súpisy stavebných prác (žalobcom predložené na druhom pojednávaní 2.6.2016 a neskôr opätovne), ktoré žalovaný za účelom čerpania úveru predložil banke (O. B., K.);
- znalecké posudky Ing. Reichela a Ing. Oršína (návrh na ich vykonanie ako dôkazu predložil žalobca z dôvodu, že žalovaný na začiatku konania popieral, že by žalobca veľké množstvo stavebných prác vôbec vykonal);
- rozsiahla fotodokumentácia.

K znaleckým posudkom Ing. Reichela a Ing. Oršína žalobca dodáva, že v nich uvedená dokončenosť (63-66%) vychádza z užívateľnosti stavby ako celku vzhľadom na jej účel (bývanie). Žalobca sa ale nikdy nezaviazal pre žalovaného zhotoviť rodinný dom „na kľúč“ – teda plne obývatel'ný vrátane všetkého vybavenia interiéru (okrem nábytku), povinnosťou žalobcu podľa zmluvy o dielo bolo zhotovenie „hrubej stavby“ rodinného domu. Poukazovanie žalovaného na tieto znalecké posudky a vyvodzovanie toho záveru, že žalobca nakoniec zhotovil rodinný dom na týchto max 66% sa žalobcovi javí skôr ako pokus o vtíp zo strany žalovaného, ale aspoň ďalším spôsobom ilustrujú spôsob procesnej obrany žalovaného, ako túto žalobca opísal v odvolaní.

Dovoľávanie sa predloženia napr. výkazu výmer, zoznamu prác resp. iného podobného konkrétneho dokumentu zo strany žalovaného preto nemá žiadne opodstatnenie, žalobca svoje bremeno tvrdenia v tomto smere jednoznačne uniesol. Žalobca je toho názoru, že to nie je ani výkaz výmer ani akýsi „iný podobný konkrétny dokument“ ktoré sú jedine vhodné a použiteľné na skutkové tvrdenie ohľadne vykonaných prác, tieto okolnosti vždy budú dané okolnosťami každého

konkrétneho prípadu. V prejednávanej veci bol rozsah („súpis“) prác definovaný, špecifikovaný v zmluve o dielo (jej prílohe) a žalobca skutkovo tvrdil, že tieto práce - v zmluve o dielo špecifikované - vykonal. Vo svojom vyjadrení žalovaný ďalej poukazuje na reakciu žalobcu na tvrdenia žalovaného ohľadne údajnej úhrady za práce, ktoré žalobca vykonal na stavbe RD žalovaného; žalovaný však uvádza iba tie výňatky z reakcie žalobcu („to bolo za niečo iné“ „to nebolo súčasťou diela“) na tieto tvrdenia, ktoré sa mu do jeho verzie hodia. Žalovaný však opomína, že žalobca každej jednej položke z dokumentu „janoplatby“ priradil jej účel a s určitosťou nebolo účelom (titulom) plnenie žalovaného na cenu za dielo. V danej súvislosti žalobca dodáva, že súd prvej inštancie pri vyhodnotení dokumentu „janoplatby“ opomenul tú – z dokumentu „janoplatby“ jednoznačne vyplývajúcu okolnosť - že tam (stále) bola uvedená cena vo výške 200.000 eur hoci cena bola dodatočne zmenená. Táto okolnosť jednak dokazuje počas celého konania žalobcom opakované a zdôrazňované tvrdenie, že aj napriek tomu, že účastníci zmluvy o dielo (teda strany sporu) dodatkami cenu za dielo znížili, žalobca napriek tomu niektoré z vyňatých prác a dodávok pre žalovaného aj tak zabezpečoval a jednak tú skutočnosť, že dokument „janoplatby“ nie je možné brať za dôkaz o plnení žalovaného na cenu za dielo ale za celý komplex prác, ktoré žalobca žalovanému v danom čase dodával. V tomto smere neobstojí ani tvrdenie žalovaného, že skutočnosť že sa malo jednať o úhradu za práce na dohodnutom diele je zrejmá zo všetkých vyjadrení žalovaného a že tieto sa „započítavajú“ na dohodnutú cenu diela – áno, započítavajú ale na cenu diela vo výške 200.000 eur a nie na cenu ako bola uvedená v zmluve. Žalobca k dokumentu „janoplatby“ a jeho posúdeniu súdom prvej inštancie už len konštatuje, že:

- ak v dokumente nie je uvedený titul platby, neznamená to automaticky, že daná platba bola žalovaným určená na cenu za dielo (okrem toho v predmetnom dokumente nebol uvedený dátum platenia ani iné náležitosti, ktoré mal podľa súdu prvej inštancie preukázať žalobca);
- ak žalovaný tvrdil, že daná platba bola plnením žalovaného na cenu za dielo, bolo jeho procesnou povinnosťou preukázať právny titul plnenia a nebolo povinnosťou žalobcu preukazovať iný právny titul (vrátane napr. dátumu splatnosti) – ako nesprávne uzatvára súd prvej inštancie.

K znaleckému posudku Ing. Fuzáka žalobca uviedol, že v posudku sú ocenené iba tie práce ktoré boli na RD žalovaného skutočne vykonané žalobcom alebo jeho subdodávateľmi a tieto práce tiež zodpovedajú špecifikácií prác a dodávok ako boli tieto definované stranami sporu v zmluve o dielo. Spôsob oceňovania stavebných prác je expertná činnosť a svoj postup pri oceňovaní znalec vysvetlil v rámci svojho výsluchu tak, že na základe projektovej dokumentácie a vysvetlení žalobcu vyhotovil znalec výkaz výmer a rozpočty, tieto porovnal s rozsiahlou fotodokumentáciou a vyslovil záver ohľadne hodnoty vykonaných prác. Žalobcovi sa javí, že súd prvej inštancie bol v otázke hodnotenia znaleckého posudku dlho v omyle a tento

bral ako podklad resp. ako samotné skutkové tvrdenie žalobcu ohľadne vykonaných prác.

K VRN žalobca uviedol, že preukázal, že žalovaný bol o skutočnosti, že VRN sú súčasťou ceny informovaný – žalobca ešte v priebehu výstavby rodinného domu poskytol žalovanému rozpočty na základe ktorých bola dohodnutá cena v zmluve o dielo a v rozpočtoch ktorých boli VRN až vo výške 21,5%.

5. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 a 2 a § 357 písm. m/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie treba navzdory námietkam žalobcu považovať za vecne správny.

Odvolací súd nemal (napriek opačnému názoru odvolateľa) dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia (tak ako táto - rozumej

argumentácia - vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku). U dôvodov predostretých súdom prvej inštancie dostatočne jasne a i objektívne presvedčivo by tak zásadne postačovalo i len konštatovať ich správnosť a odvolať sa na ne (prvá časť ust. § 387 ods. 2 CSP), odvolací súd však aj v tejto konkrétnej veci musí urobiť zadosť tiež povinnosti vyporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP) a preto, ale aj pre celkovú úplnosť nad rámec už uvedeného súdom prvej inštancie dopĺňa (§ 387 ods. 2 CSP in fine) nasledovné:

6. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie (vzhľadom na právoplatnosť I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie z 24.1.2018 č. k. 9C/118/2014-744, ktorým súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie istiny 3.378,90 eur a úroku z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 1.200 eur od 25.1.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 14.296 eur od 9.4.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 10.755 eur od 3.5.2014 do zaplatenia zastavil) zostal nárok žalobcu na zaplatenie sumy 22.872,10 eur bez príslušenstva (v ktorej časti bola II. výrokom rozsudku súdu prvej inštancie z 24.1.2018 č. k. 9C/118/2014-744 žaloba zamietnutá, avšak odvolací súd uznesením Krajského súdu v Trnave z 23.4.2019 č. k. 9Co/241/2018-821 v tejto zamietajúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie).

Predmetom tohto odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti postupu súdu prvej inštancie a (v poradí druhého) rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá a žalovanému proti žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Odvolací súd v predchádzajúcom rozhodnutí v predmetnej veci – v uznesení Krajského súdu v Trnave z 23.4.2019 č. k. 9Co/241/2018-821 o.i. zaujal stanovisko, že v predmetnom spore bolo preukázané, že k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi stranami došlo predčasne platným odstúpením od zmluvy o dielo objednávateľom - žalovaným a to podaním z 26.3.2014, a preto sa mal súd prvej inštancie správne zaoberať nárokovateľnosťou žalobcom uplatnenej pohľadávky cez inú možnú právnu kvalifikáciu uplatneného nároku než je dohodnutý spôsob platenia ceny diela podľa zmluvy o dielo. Tiež uzavrel, že predmetná zmluva o dielo nemá typový charakter, je zrejmé, že ide o individuálne dohodnutú zmluvu o dielo, ktorá má ako zmluva spotrebiteľský charakter v zmysle § 52 O.z.

7. Podľa § 642 ods. 1 a 2 O. z.: (1) Až do zhotovenia diela môže objednávateľ od zmluvy odstúpiť; je však povinný zaplatiť zhotoviteľovi sumu, ktorá pripadá na práce už vykonané, pokiaľ zhotoviteľ nemôže ich výsledok použiť inak, a nahradiť mu účelne vynaložené náklady. (2) Objednávateľ je oprávnený odstúpiť od zmluvy aj vtedy, ak je zrejmé, že dielo nebude včas hotové alebo nebude vykonané riadne, a ak zhotoviteľ neurobí nápravu ani v poskytnutej primeranej lehote.

Ide o veľmi významné právo objednávateľa odstúpiť od zmluvy (§ 642 ods. 1 O.z.), a to až do zhotovenia diela. Zhotovením diela toto právo zaniká. To platí aj vtedy, keď zhotoviteľ dielo ešte neodovzdal objednávateľovi. Odstúpenie od zmluvy v tomto prípade však má pre objednávateľa určité dôsledky. Objednávateľ je povinný zaplatiť sumu, ktorá pripadá na vykonané práce, a to bez zreteľa na to, či z týchto prác má objednávateľ prospech (to neplatí, ak zhotoviteľ môže výsledok použiť inak) a nahradiť zhotoviteľovi účelne vynaložené náklady.

Ak je zrejmé, že dielo nebude hotové včas, alebo nebude vykonané riadne a zhotoviteľ neurobí nápravu ani v poskytnutej primeranej lehote, objednávateľ môže (podľa § 642 ods. 2 O.z.) od zmluvy odstúpiť. Otázkou, či naplnenie predpokladov na odstúpenie od zmluvy je skutočne zrejmé, treba posudzovať podľa stavu v čase odstúpenia.

Ust. § 642 ods. 1 O.z. umožňuje objednávateľovi kedykoľvek a bez dôvodu odstúpiť od zmluvy o dielo, a to až do jeho splnenia, teda do okamihu, kedy mu bolo zhotoviteľom riadne vykonané dielo ponúknuté na prevzatie (odovzdané). Ustanovenie odseku 1 nedopadá na iné dôvody odstúpenia od zmluvy, napr. odstúpenie podľa odseku 2, alebo odstúpenie pre vady diela. V prípade odstúpenia od zmluvy bez uvedenia dôvodu však objednávateľa stíhajú dôsledky uvedené v ust. § 642 ods. 1 veta za bodkočiarkou, podľa ktorej je objednávateľ povinný zaplatiť zhotoviteľovi sumu, ktorá pripadá na práce už vykonané a nahradiť mu účelne vynaložené náklady. Povinnosť objednávateľa zaplatiť zhotoviteľovi sumu, ktorá pripadá na práce už vykonané, je však podmienená tým, že zhotoviteľ nemôže výsledok použiť aj inak. Pod výsledkom v uvedenom zmysle je treba rozumieť stav vykonávaného diela v čase odstúpenia od zmluvy. To sa však nevzťahuje na právo zhotoviteľa na náhradu účelne vynaložených nákladov. Pre vyporiadanie strán teda platí táto osobitná právna úprava. Odstúpenie je účinné okamihom, keď odstúpenie dôjde k zhotoviteľovi (§ 45 ods. 1 O.z.), tým dôjde súčasne k zrušeniu zmluvy (§ 48 ods. 2 O.z.).

Súd prvej inštancie dôvodil, že žalobca a žalovaný uzavreli dňa 19.2.2013 zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu podľa projektovej dokumentácie vypracovanej E. F. G., upravenej

E. A. H.. V dodatku č. 1 z 20.6.2013 k zmluve o dielo z 19.2.2013 a v dodatku č. 2 z 24.9.2013 sa strany dohodli na zmene ceny za dielo. Cena za dielo tak bola dohodnutá na sumu 120.717 eur. Cena za dielo mala byť žalovaným žalobcovi zaplatená v 6 splátkach po ukončení jednotlivých etáp výstavby diela (1. po dokončení betonáže základov, 2. po dokončení obvodových múrov 1. NP, 3. po dokončení strechy rodinného domu, 4. po dodávke a montáži výplne otvorov, 5. po dokončení izolácie obvodových múrov a drevenej fasády, 6. po dokončení povrchovej úpravy vnútorných stien). Termín ukončenia prác pre časť diela SO 01 Rodinný dom bol dohodnutý na 31.8.2013. V dodatku č. 2 bol dojednaný nový termín ukončenia prác pre časť diela SO 01 rodinný dom na 30.11.2013. Podaním z 26.3.2014, doručeným žalobcovi dňa 14.4.2014, žalovaný odstúpil od zmluvy o dielo z 19.2.2013. Súd prvej inštancie posúdil predmetné odstúpenie od zmluvy podľa ust. § 642 ods. 1 O.z. (aplikácia § 642 ods. 2 O.z. vzhľadom na zistený skutkový stav neprichádzala do úvahy vzhľadom na skutočnosť, že neboli naplnené podmienky v ňom uvedené a teda žalovaný ako objednávateľ neposkytol žalobcovi ako zhotoviteľovi primeranú lehotu na vykonanie prípadnej nápravy na včasné vykonanie diela alebo jeho riadne vykonanie), keď následkom takéhoto odstúpenia je len povinnosť zaplatiť zhotoviteľovi sumu, ktorá pripadá na už vykonané práce, ak zhotoviteľ nemôže použiť inak ich výsledok, a nahradiť mu účelne vynaložené náklady. Účinným odstúpením od zmluvy žalovaným pred zhotovením diela žalobcom sa zmluva o dielo v zmysle § 48 ods. 2 O.z. od začiatku zrušila a žalobcovi (v zmysle § 642 ods. 1 O.z.) vznikol nárok na zaplatenie sumy, ktorá pripadá na práce už vykonané, pokiaľ ich zhotoviteľ - žalobca nemôže použiť inak, a na náhradu účelne vynaložených nákladov.

Odvolaací súd sa s uvedenými závermi súdu prvej inštancie v plnom rozsahu stotožňuje, súd prvej inštancie sa správne a v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho predchádzajúcom rozhodnutí, z dôvodu preukázania, že k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi stranami došlo predčasne platným odstúpením od zmluvy o dielo objednávateľom - žalovaným a to podaním z 26.3.2014, zaoberal nárokovateľnosťou žalobcom uplatnenej pohľadávky podľa § 642 ods. 1 O.z. a dospel k správnym právnym záverom. Podriadenie zisteného skutkového stavu pod hypotézu právnej normy ust. § 642 ods. 1 O.z. nespochybnil ani odvolateľ v odvolaní.

8. Následne súd prvej inštancie preto správne skúmal aká suma pripadá na práce už vykonané a či žalobcovi vznikli aj účelne vynaložené náklady, akú celkovo sumu z odstúpenej zmluvy o dielo žalovaný žalobcovi plnil, a či v čase rozhodovania súdu prvej inštancie (v poradí druhým rozsudkom) nárok žalobcu na zaplatenie sumy pripadajúcej na už vykonané práce vrátane účelne vynaložených nákladov trvá resp. v akej výške a či k danému momentu nezanikol splnením zo strany žalovaného (viď 76. bod odôvodnenia rozsudku).

Medzi stranami nebolo sporné, že zhotoviteľ/žalobca nemôže výsledok použiť inak.

Ako sám žalobca uvádza v odvolaní, žalobca predložil za účelom určenia sumy, ktorá pripadá na práce už vykonané, znalecký posudok Ing. Fuzáka, prostredníctvom ktorého žalobca skutkovo tvrdil hodnotu skutočne vykonaných prác.

Súd prvej inštancie dôvodil, že znalec Ing. Fuzák pri vypracovaní znaleckého posudku za účelom odhadu hodnoty stavebných prác realizovaných na stavbe rodinného domu vychádzal z projektovej dokumentácie a stavebného denníka, pričom, odhadol hodnotu stavebných prác tak ako keby stavba bola celá vyhotovená v súlade s projektovou dokumentáciou, verifikovať či k tomu aj fyzicky došlo nebolo jeho úlohou. Výšku základných rozpočtových nákladov (ďalej aj „ZRN“) odhadol na sumu 88.442,56 eur (106.131,07 eur s DPH) pričom tieto zahŕňajú ocenenie dodávok a montáže ako pre hlavnú stavebnú výrobu tak aj pre pridruženú stavebnú výrobu a montážne práce. Uvedená suma znížená o položky pripadajúce na (nevykonané) práce resp. preukázane nevykonaný rozsah diela, je podľa názoru súdu sumou, ktorá pripadá na vykonané práce.

Čo sa týka vedľajších rozpočtových nákladov (ďalej aj len „VRN“) stanovených znalcom na sumu 9.339,19 eur bez DPH (11.207,02 eur s DPH), súd prvej inštancie najprv konkretizoval, ktoré náklady sa považujú za VRN, potom uviedol, že tieto nie sú súčasťou ZRN, VRN vyjadrujú konkrétnu situáciu na stavbe, musia byť teda po ich vykonaní vykalkulované - vyčíslené po položkách a pri určení sumy pripadajúcej na vykonané práce nie je možné vychádzať z ich percentuálnej sadzby, nakoľko z takéhoto určenia nevyplýva ako skutočné náklady na práce a materiály vynaložené v súvislosti so zariadením staveniska, presunom stavebných kapacít, uskutočňovaním stavby na území so sťaženými výrobnými podmienkami, zvýšilo náklady na jednotlivé práce, aké boli náklady resp. či vôbec boli a teda vznikli náklady na mimoriadne sťažené dopravné podmienky mimostaveniskovej dopravy, dopravu zamestnancov na pracovisko a späť, mimostaveniskovú dopravu, prípadne náklady na prestoje a pod. Znalec pri jeho výsluchu síce súdu uviedol, že VRN môžu zohľadňovať sťažené podmienky pri realizácii stavebných prác a že stavba sa nachádzala v kopcovitom teréne a komunikácia k miestu výstavby

nebola nijakým spôsobom upravená, z uvedeného konštatovania však žiadnym spôsobom nevyplýva, že žalobcovia pri vykonávaní diela z uvedeného dôvodu vznikli náklady na vykonané práce a montáže v rozsahu 4% ZRN za sťažené podmienky a 3% ZRN za vplyv prostredia resp. 5% ZRN ako iné VRN (bližšie nešpecifikované). Z percentuálneho vyjadrenia VRN zo ZRN 4% ako sťažené podmienky, 3% ako vplyv prostredia a 5% iné, nie je možné dospieť k záveru, že tieto náklady a v takejto výške zhotoviteľovi v priebehu vykonávania diela aj vznikli resp. že mu skutočne vznikli vo výške takýmto percentom vyčíslené. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že na VRN uvádzané znalcom v znaleckom posudku vo výške 11.207,02 eur neprihliadol a pri určení sumy pripadajúcej na vykonané práce vychádzal výlučne z hodnoty ZRN určených znalcom v sume 106.131,07 eur s DPH.

Odvolaťel namietal, že uvedené závery neobstoja ani skutkovo, ani právne, že vykonanými dôkazmi bolo preukázané, že materiálny obsah VRN na stavbe rodinného domu žalobcu existoval: výsluchom žalobcu, znaleckým posudkom Ing. Fuzáka a jeho výsluchom, výsluchom svedka N., výsluchom svedka E. H. a vykonaním fotografií zhotovených žalobcom počas výstavby, ktoré v dostatočnej miere preukazujú obťažnosť stavby a teda oprávnenosť započítania VRN do hodnoty skutočne vykonaných prác. Nie je bez významu, že žalovaný sťažené prostredie a existenciu ostatného materiálneho obsahu VRN na stavenisku nenamietal. Súd prvej inštancie podľa neho nesprávne skutkovo aj právne vyhodnotil znalecký posudok Ing. Fuzáka, ktorý žalobca predložil za účelom určenia sumy, ktorá pripadá na práce už vykonané, a prostredníctvom ktorého skutkovo tvrdil hodnotu skutočne vykonaných prác. Okolnosť, že znalec pri určení tejto hodnoty usúdil, že na dosiahnutie výsledku bolo, najmä vzhľadom na charakteristiku a osobitosti stavby a miestne pomery, potrebné vynaložiť aj iné náklady, ktoré sa označujú ako VRN, je výsledkom odborného posúdenia znalca a jeho odborných znalostí. Konštrukcia súdu prvej inštancie o tom, že náklady z položiek tvoriacich VRN, musia byť po ich vykonaní vykalkulované – vyčíslené po položkách je v praxi absolútne nerealizovateľná a neuplatniteľná. Súd prvej inštancie v otázke VRN vyžaduje presnú kalkuláciu nevykalkulovateľného a preukázanie detailov za rozumnú mieru akceptovateľnosti a splniteľnosti a v rozpore so zaužívaným spôsobom určovania hodnoty stavebných prác. Na strane druhej takúto mieru exaktnosti súd prvej inštancie nepovažoval za potrebnú pri určení hodnoty nedokončených prác, ktoré boli údajne ocenené v znaleckom posudku – a to napriek tomu, že hodnota nedokončených prác, ak teda boli do ocenenia znaleckým posudkom zahrnuté je údaj exaktne zistiteľný. Takýto postup súdu je arbitrárny a na obdobné otázky aplikuje zásadne rozdielnu metodológiu, inak povedané „dvojaký meter“. Suma pripadajúca na VRN určená znaleckým posudkom tvorí v celom rozsahu plne oprávnenú súčasť hodnoty skutočne vykonaných prác. Bez vynaloženia vedľajších nákladov a vykonania vedľajších činností, ako ich zachytávajú a obsahujú VRN, by totiž nikdy výsledok v podobe rodinného domu a súvisiacich stavebných objektov nevznikol. Žalobca v konaní preukázal, že žalovanému bol rozpočet žalobcom zaslaný a na jeho základe bola stranami cena za dielo dohodnutá. V rozpočtoch bolo s VRN kalkulované dokonca vo výške 21% (v ZP Ing. Fuzáka 12%), a aj preto je rozhodnutie súdu ohľadne nemožnosti priznať VRN, s prihliadnutím na to, že súd prvej inštancie sám vyvodil, že hodnota skutočne vykonaných prác musí byť určená s prihliadnutím na dohodnutú cenu o dielo – nesprávne a neudržateľné. Ak by teda aj záver súdu o nemožnosti prihliadať na VRN, resp. nemožnosti ich zahrnúť do hodnoty skutočne vykonaných prác mal byť z nejakého dôvodu použiteľný, súd sa mal danou okolnosťou zaoberať a túto podrobiť skúmaniu, či suma pripadajúca na VRN netvorí súčasť nároku žalobcu z titulu účelne vynaložených nákladov. Súd prvej inštancie také skúmanie a právne posúdenie nevykonal vôbec.

Odvolačiaci súd uvádza, že pri určení ceny vykonaných prác súd prvej inštancie správne vychádzal zo znaleckého posudku, ktorý pri ocenení týchto prác vychádzal z ceny dohodnutej zmluvnými stranami pri uzavretí zmluvy o dielo tak ako to predpokladá ust. § 642 ods. 1 O.z. a nie z ceny obvyklej ako je to pri bezdôvodnom obohatení, nakoľko zákonné ustanovenie § 642 ods. 1 O.z. vylučuje v tomto prípade použitie všeobecných ustanovení o bezdôvodnom obohatení. Suma pripadajúca na vykonané práce sa zisťuje s prihliadnutím na cenu dojednanú v zmluve o dielo a keďže v predmetnej veci VRN neboli v zmluve o dielo stranami dojednané, nebolo možné ich priznanie a súd prvej inštancie správne na VRN uvádzané znalcom v znaleckom posudku vo výške 11.207,02 eur neprihliadol. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozpočet, tento nebol súčasťou zmluvy o dielo. Pokiaľ namietal, že súd prvej inštancie sa mal zaoberať tým či suma pripadajúca na VRN netvorí súčasť nároku žalobcu z titulu účelne vynaložených nákladov, odvolací súd poukazuje na tvrdenie žalobcu z odvolania, že predložil za účelom určenia sumy, ktorá pripadá na práce už vykonané, znalecký posudok Ing. Fuzáka, prostredníctvom ktorého skutkovo tvrdil hodnotu skutočne vykonaných prác, netvrdí teda skutkovo, že suma pripadajúca na VRN tvorí súčasť nároku žalobcu z titulu účelne vynaložených nákladov, ale z titulu skutočne vykonaných prác. Na základe uvedeného nepovažoval odvolací súd túto odvolaciu námietku za dôvodnú

Ako už bolo uvedené súd prvej inštancie pri určení sumy pripadajúcej na vykonané práce vychádzal výlučne z hodnoty ZRN určených znalcom v sume 106.131,07 eur s DPH. Nakoľko však z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný si obvodové murivo z tehál Heluz hr. 38 cm zabezpečil na vlastné náklady, znížil súd sumu pripadajúcu na vykonané práce o sumu dodávky (ceny materiálu) - muriva Heluz zahrnutého do ZRN v sume 6.213,607 bez DPH t. j. 7.456,32 eur s DPH. Znalec totiž vypracoval odhad hodnoty stavebných prác vrátane dodávky muriva Heluz 38 v zmysle projektovej dokumentácie a stavebného denníka, z dodatku č. 2 k zmluve o dielo je zrejmé, že jedným z dôvodov zníženia dojednanej ceny diela medzi stranami bola aj skutočnosť že uvedený materiál si zabezpečil žalovaný na vlastné náklady. Nakoľko predmetný materiál zabezpečil a uhradil žalovaný, nemohol na cenu uvedeného materiálu (bez montáže) súd pri stanovení sumy pripadajúcu na vykonanú prácu prihliadať a musel o sumu 7.456,32 eur túto znížiť, nakoľko z vykonaného dokazovania je zrejmé že náklady na uvedený materiál neznášal žalobca.

Odvolateľ namietal, že znalecký posudok Ing. Fuzáka oceňoval práce a dodávky žalobcom skutočne žalovanému poskytnuté a žalobcom vykonané; znalecký posudok teda oceňoval práce, ktoré žalobca vykonal a nie tie, ktoré nevykonal. Tieto skutočnosti boli v konaní preukázané najmä: výpoveďou žalobcu, Znaleckým posudkom Ing. Fuzáka (viď ZP: Úloha znalca), výpoveďou znalca a fotodokumentáciou a tiež bola počas celého konania žalobcom skutkovo tvrdená a zdôrazňovaná. V zmysle uvedeného žalobca tiež namietala správnosť skutkového zistenia súdom prvej inštancie v bode 78 odôvodnenia rozsudku, kde súd uvádza, že znalec odhadol hodnotu stavených prác tak ako keby stavba bola celá vyhotovená v súlade s projektovou dokumentáciou. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že hodnota stavených prác bola odhadnutá aj s prihliadnutím na stavebný denník, fotodokumentáciu a informácie poskytnuté žalobcom (nielen s prihliadnutím na PD) a zároveň v konaní bolo preukázané, že fotodokumentácia a stavený denník zachytávali iba tie práce o ktorých žalobca tvrdil, že ich vykonal, žalobca túto okolnosť počas celého konania zdôrazňoval.

Odvolací súd túto námietku nepovažuje za dôvodnú, nakoľko zo znaleckého posudku vyplýva, že úlohou znalca na základe požiadavky žalobcu bolo vypracovať znalecký posudok na všeobecnú hodnotu stavebných prác realizovaných na stavbe rodinného domu za obdobie od 1.3.2013 do 5.3.2014, teda nie oceniť práce a dodávky žalobcom skutočne žalovanému poskytnuté a žalobcom vykonané. Znalec uviedol, že vychádzal z podkladov dodaných žalobcom a či práce vykonal žalobca k tomu sa nemôže vyjadriť. Rovnako uviedol, že otázka či žalobca vykonal všetky práce, ktoré deklaroval mu nebola položená, nezaoberal sa ňou, jeho úlohou bolo zistiť hodnotu stavebných prác tak ako ich zistil podľa projektovej dokumentácie, stavebného denníka a všetkých podkladov dodaných žalobcom. Na otázku či z predloženej zmluvy, projektovej dokumentácie a denníka nezistil, že nejaká práca sa tam neuvádza a preto nebola zahrnutá v jeho posudku, znalec uviedol, že nemal žiaden prostriedok na to, aby takéto konštatovanie mohol podať, pretože stavba už bola realizovaná, bola užívaná, t. z. že vychádzal z podkladov, ktoré mu predložil žalobca, ale či boli niektoré z prác aj nere realizované, nevie zodpovedne povedať.

Odvolateľ tiež namietal, že znalecký posudok Ing. Fuzáka v otázke ceny muriva Heluz jednak: (i) obsahuje v riadku 58 odpočet finančnej hodnoty muriva Heluz dodaného žalovaným a zároveň (ii) suma uvedená v Znaleckom posudku Ing. Fuzáka v riadku 57, kód položky: 311234173, stĺpci „Dodávka celkom“ nie je cenou dodaného muriva Heluz. Riadok 57, kód položky: 311234173 je kongregovaná položka, kde pod „dodávka celkom“ je potrebné v otázke ceny (a jej zložiek) brať do úvahy aj montáž, všetky energie potrebné k montáži, mzdy pracovníkom vrátane ich odvodov do všetkých poisťovní, podružný materiál, spojovací materiál a presun hmôt. Cena muriva Heluz je len jednou zo zložiek spolu tvoriacich „Dodávku celkom“ pričom cena muriva Heluz je v ďalšom riadku odpočítaná. Toto je otázka expertná, na potrebu rozlišovať jazyk oceňovania od skutkových tvrdení o vykonaných prácach v jazyku zmluvy o dielo poukázal žalobca v rámci konania na súde prvej inštancie.

Odvolací súd k tejto námietke uvádza, že prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP, zákonná koncentrácia konania) a nakoľko túto námietku vzniesol žalobca až v odvolaní, ide o novotu v odvolacom konaní (Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.), na ktorú však odvolací súd nemohol prihliadnuť, nakoľko sa netýkala procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, nemalo byť ňou preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a nešlo o prostriedok procesného útoku a procesnej

obrany, ktoré by odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, čo ani odvolateľ v odvolaní netvrdil, neuvádzal, že by malo ísť o opravný prostriedok s právom novôt.

Súd prvej inštancie ďalej vychádzal zo skutočnosti, že v konaní bolo preukázané (v zásade aj nesporné medzi stranami), že žalobca na stavbe rodinného domu nedokončil - nevykonal priečku v kotolni vrátane sadrokartónu, čo žalobca (tiež nerozporované žalovaným) považoval za nedokončenosť diela v rozsahu 3%, z ktorého dôvodu mal súd za to, že ak bola medzi stranami nesporná skutočnosť, že dielo nebolo dokončené v rozsahu 3% a zo znaleckého posudku Ing. Fuzáka vyplynula hodnota stavebných prác (ak by dielo bolo vykonané podľa projektovej dokumentácie) pozostávajúca zo základných rozpočtových nákladov vo výške 106.131,07 eur - bolo potrebné túto sumu znížiť o 3% (t. j. 3.183,93 eur) z dôvodu nesporného nedokončenia diela v uvedenom rozsahu (s prihliadnutím na skutočnosť, že žiadna zo strán netvrdila a nepreukázala, a nevyplýva to ani z vykonaného dokazovania resp. predložených posudkov, aká bola hodnota prác a dodávok materiálu, pripadajúcich na vybudovanie uvedenej priečky vrátane použitia sadrokartónu.

Odvolateľ namietal, že následky, ktoré súd aplikoval vzhľadom na takto stanovenú mieru nedokončenia diela tým, že zo sumy pripadajúcej na práce už vykonané určenej znaleckým posudkom sa odpočíta ekvivalent 3% neobstoja, najmä z nasledovných dôvodov:

- spôsob stanovenia sumy 3.183,93 eur čo má byť ekvivalent miery nedokončenosti diela na 3% nie je správny. Ak súd prvej inštancie najprv zo sumy 106.131,07 eur (suma základných rozpočtových nákladov) odčítal sumu 7.456,32 eur údajne odrážajúcu hodnotu (cenu materiálu) muriva Heluz, mal mieru nedokončenosti diela stanovenú na 3%, resp. jej peňažné vyjadrenie odpočítať zo sumy základných rozpočtových nákladov zníženej o cenu materiálu muriva Heluz, teda peňažné vyjadrenie nedokončenosti vypočítať zo sumy 98.676,75 eur.

- v znaleckom posudku Ing. Fuzáka neboli práce, ktoré by mali pripadať na priečku v suteréne a sadrokartón, ani dodávka materiálu toho sa týkajúca, ocenené.

- ocenenie prác žalobcom vykonaných je expertná činnosť. Ak mal súd za to, že znalecký posudok obsahuje aj ocenenie prác ktoré žalobca nevykonal, musel ich finančný ekvivalent z nároku žalobcu vylúčiť iba s poukazom na metodológiu a postupom výpočtu podľa pravidiel na ktorých bol výpočet hodnoty stavebných prác v znaleckom posudku vyhotovený. Súd však k takémuto určeniu nemá odborné znalosti, preto rozhodnutie súdu o tejto otázke nemožno označiť inak ako svojvoľné a arbitrárne.

Nie je bez významu, že žalovaný údajne zahrnutie hodnoty predmetných nevykonaných prác do celkovej ceny určenej podľa znaleckého posudku Ing. Fuzáka vyslovene nenamietal – hoci v priebehu konania pravidelne uvádzal, že dá vyhotoviť vlastný znalecký posudok, žalovaný však namietal vykonanie prác (diela) a kvalitu prác, neskôr tvrdí že ich zaplatil. Procesná aktivita žalovaného v konaní na súde prvej inštancie v tomto smere absentovala, čo ale neznamená že ju má (bez návrhu) nahrádzať súd prvej inštancie, súd prvej inštancie – ak mal pochybnosti o skutkovom stave – mal procesnú možnosť aplikovať postup podľa § 295 CSP: tento nesprávny postup súdu zakladá tiež dôvod odvolania podľa § 365 ods. 2 (správne ods. 1) písm. d/ CSP. Ak mal súd prvej inštancie za to, že znalecký posudok obsahuje ocenenie prác žalobcom nevykonaných, mal výpočet ich hodnoty, vychádzajúc z projektovej dokumentácie, byť vo vzťahu k priečke taký ako ho špecifikoval žalobca v odvolaní

Odvolací súd k tejto námietke uvádza, že body 82. a 83. odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie mohli byť uvedené v opačnom poradí, čo však nič nemení na správnosti výpočtu súdu prvej inštancie, nakoľko aj podľa názoru odvolacieho súdu zo sumy ZRN najprv bolo treba odrátať 3% za nedokončenosť diela (na ktorej sa strany pred súdom prvej inštancie zhodli), teda 106.131,07 eur – 3.183,93 eur = 102.947,14 eur, a až následne odrátať sumu vynaloženú žalovaným na obstaranie muriva Heluz, t. j. 102.947,14 eur - 7.456,32 eur = 95.490,82 eur. Pre opačný postup odvolateľ neuviedol žiaden relevantný dôvod. Pokiaľ sa strany zhodli na miere nedokončenosti diela (3%), ani odvolací súd nevidel dôvod, pre ktorý by musel finančný ekvivalent určiť expert (metodológiou a postupom výpočtu podľa pravidiel, na ktorých bol výpočet hodnoty stavebných prác v znaleckom posudku vyhotovený) a nie súd, keďže ide o jednoduchý matematický výpočet a nebolo by v súlade s procesnou ekonómiou zveriť ho expertovi. Nedôvodnou tak bola námietka o svojvoľnosti a arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Pokiaľ odvolateľ namietal, že žalovaný údajne zahrnutie hodnoty predmetných nevykonaných prác do celkovej ceny určenej podľa znaleckého posudku Ing. Fuzáka vyslovene nenamietal a súd nahrádzal absentujúcu procesnú aktivitu žalovaného, odvolací súd k tomuto tvrdeniu uvádza, že napr. v podaní zo 16.9.2020 žalovaný výslovne poprel riadne vykonanie resp. dostatočné vykonanie/dokončenie niektorých prác žalobcom o.i. aj sadrokartónové konštrukcie a priečky, uviedol, že tieto nedostatky a nedorobky sú potvrdené aj výpoveďou E. H. a fotodokumentáciou. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s názorom žalobcu, že v

znaleckom posudku Ing. Fuzáka neboli práce, ktoré by mali pripadať na priečku v suteréne a sadrokartón, ani dodávka materiálu toho sa týkajúca, ocenené, nakoľko súčasťou znaleckého posudku je aj rozpočet s výkazom výmer, v ktorom sú jednotlivé konštrukcie uvedené (č.l. 377 a nasl.) a keďže nevykonanie týchto prác už bolo zohľadnené v percentuálnom vyjadrení nedokončenosti diela, nebol tu dôvod odpočítavať znovu ich hodnotu.

Suma pripadajúca na vykonané práce, na ktorú mal žalobca po odstúpení od zmluvy o dielo žalovaným bez uvedenia dôvodu v zmysle § 642 ods. 1 O.z. nárok, je vo výške 95.490,82 eur. (106.131,07 – 3.183,93 – 7.456,32).

Súd prvej inštancie napokon dôvodil, že medzi stranami bolo od začiatku konania nesporné, že žalovaný ešte pred samotným odstúpením od zmluvy uhradil žalobcovi celkovo sumu 94.466 eur. V priebehu konania žalovaný doplnil svoje tvrdenia o skutočnosť, že uhradil žalobcovi v hotovosti nad rámec súm uvádzaných v žalobe ešte sumu 34.980 eur v hotovosti. Žalobca prijatie uvedených platieb najskôr poprel a neskôr potvrdil ich prijatie, avšak nemalo sa podľa jeho obrany jednať o platby súvisiace s predmetnou zmluvou o dielo. Z e-mailu a jeho prílohy z 24.9.2013 (ktorého obsah ani pravdivosť) žiadna zo strán nepoprela, súd dospel k záveru že žalobca od žalovaného nad rámec ním v žalobe uvádzaných súm prijatých v celkovej sume 94.466 eur, prijal od žalovaného ešte celkovo sumu 20.000 eur v hotovosti (6.000 eur, 7.000 eur a 7.000 eur), ďalšie sumy prijaté žalobcom od žalovaného, vyplývajúce z predmetného rozpisu platieb sa netýkali tohto konania resp. zmluvy o dielo (10.000 eur za fasádu) resp. platba 4.980 eur bola žalobcom prijatá od žalovaného ako plnenie za faktúru č. 201303, pričom sám žalovaný vo svojom vyjadrení predmetné platby označil ako platby na konkrétne faktúry. Platby označené v prílohe e-mailu z 24.9.2013 ako 6.000, 7.000 a 7.000 eur mal súd za preukázané čo sa týka skutočnosti, že boli žalobcom od žalovaného prijaté, taktiež však nepriamo prijatie týchto platieb práve ako plnenie v súvislosti so zmluvou o dielo z 19.2.2013 vyplýva zo skutočnosti, že na začiatku prílohy e-mailu z 24.9.2013 sa uvádza cena spolu 200.000 s DPH, čo bola práve prvá dojednaná cena medzi stranami v zmluve o dielo z 19.2.2013 (neskôr znížená dodatkami č. 1 a 2). Logicky potom vyplýva skutočnosť, že neskôr uvádzané platby žalovaného žalobcovi v hotovosti uvádzané ako uhradené následne po celkovej cene 200.000 sa v prvom rade považujú za platby (mimo riadnych splátok dojednaných v zmluve) uhradené žalovaným ako plnenie zo zmluvy o dielo z 19.2.2013. Pritom je zrejmé, že obsah súboru janoplatby.txt zasielal dňa 24.9.2013 na kontrolu žalovanému žalobca, pričom v jeho postupnosti uvádza aj že po dodatku č. 1 zostáva žalovanému uhradiť 114.796, od ktorej sumy následne odpočítal sumy bez DPH za prevody piatich faktúr a jednu cash platbu faktúry (2.916, 333, 3.750, 6.250, 3.333, 3.333 eur - všetky bez DPH) a následne dospel k sume 91.881 - zostáva, následne odpočítal aj ďalšiu cash úhradu 7.000 eur, spolu s prevodom faktúr royaldom a ANL v sumách 5.000 a 4.167 a zostáva 75.714. Z uvedeného e-mailu je teda zrejmé, že žalobca pri tvorbe predmetného dokumentu započítaval predmetné sporné platby vo výške 6.000, 7.000 a 7.000 eur na postupné znižovanie pohľadávky zo zmluvy o dielo z 19.2.2013. Z takého zaznamenávania jednotlivých platieb je možné odvodiť, že sporné platby sa týkali zmluvy o dielo z 19.2.2013, boli žalobcom prijaté a netýkali sa iných tvrdených pohľadávok žalobcu voči žalovanému. Súd teda nad rámec žalobcom v žalobe tvrdenej sumy 94.466 eur, ktorá bola medzi stranami nesporná, dospel k záveru, že žalovaný plnil žalobcovi zo zmluvy o dielo z 19.2.2013 v hotovosti postupne sumy 6.000 eur a dva krát 7.000 eur. Celkovo tak žalovaný žalobcovi uhradil 114.466 eur.

Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie predniesol obranu tvrdením, že malo ísť o úhrady za nízkonapäťovú prípojku vo výške 7.000 eur, výstavbu oplotenia zadnej časti pozemku žalovaného – 2.200 eur, objednávka a úhrada geologických prác na pozemkoch žalovaného - 600 eur, a orientačný inžiniersky prieskum, zastupovanie v rokovaniach a uzatváraní zmlúv s Urbárskym spoločenstvom Banka – 3.200 eur. Žiadne z tvrdení žalobcu však v konaní nebolo hodnoverne preukázané, a teda že v čase prijatia hotovostných plnení od žalovaného v celkovej výške 20.000 eur žalobca disponoval existujúcimi a splatnými pohľadávkami voči žalovanému z ním vyššie uvedených právnych dôvodov. Žalobca nepreukázal existenciu pohľadávky voči žalovanému za tvrdené zhotovenie NN Prípojky, z predloženého položkového rozpočtu a e-mailu zaslaného žalovanému dňa 28.3.2013 nevyplýva záver o skutočnosti, že žalobca si u žalovaného zhotovenie NN prípojky v takejto cene objednal, ak došlo k objednaniu aká bola cena materiálov a práce na jej vykonaní a ani nepreukázal kedy mala byť uvedená pohľadávka splatná. Žalobca nepreukázal existenciu a splatnosť pohľadávky za výstavbu zadnej časti pozemku žalovaného vo výške 2.200 eur, nepodložil a nepreukázal vznik nároku na odmenu za orientačný inžiniersky prieskum. Taktiež z predložených listinných dôkazov nevyplýval záver o skutočnosti, že by žalobcovi vznikol nárok na odmenu za zastupovanie v rokovaniach a uzatvorení zmlúv s Urbárskym spoločenstvom Banka vo výške 3.200 eur. Z predloženej nájomnej zmluvy vyplýva len skutočnosť, že žalovaný ako nájomca s prenajímateľom 1.1.2013 predmetnú zmluvu uzavrel. Z e-

mailovej komunikácie medzi žalobcom a žalovaným vyplývajú rôzne názory na počítanie jednotlivých vzájomných platieb, konkrétne hoci aj neformálnu nepomenovanú dohodu o inžinieringu, na základe ktorej by žalobcovi vznikol nárok na odmenu za vykonávanie jednotlivých činností mimo uzavretej zmluvy o dielo nepreukázal. Z predložených e-mailov vyplýva skutočnosť, že žalovaný a žalobca sa dohodli na provízií za inžiniering za okná, klimu a drevený obklad, v samotnom e-maily sa však uvádza, že táto však bola ako kompenzácia už započítaná (nie je však zrejmá jej výška, splatnosť), čo sa však týka samotného inžinieringu žalobca tvrdil množstvo činností, ktoré mal pre žalovaného zabezpečovať, tieto však nekonkretizoval konkrétne kedy a ako, na základe akej dohody so žalovaným ich vykonal, či bola medzi stranami dojednaná pevná suma za konkrétne činnosti alebo mal nárok na odmenu obvyklú a ak áno v akej výške a kedy mu vznikol nárok na jej zaplatenie resp. kedy boli takéto odmeny resp. odmena splatná. Samotné poukázanie na skutočnosť, že bežne sa cena za inžiniering pohybuje na úrovni 5% ceny stavby, čo by bolo v danom prípade cca 15.000 eur nie je dostatočným podkladom pre vyslovenie záveru o existencii uvedenej pohľadávky (nie dostatočne určitej) žalobcu voči žalovanému v čase prijímania peňažných plnení v hotovosti od žalovaného. Z e-mailu z 26.3.2013 nevyplýva záväzok žalovaného zaplatiť žalobcovi odmenu (v neurčitej výške) za obstaranie cenových ponúk. Zo samotného obsahu súboru janoplatby.txt vyplýva, že sám žalobca prijímal uvedené platby v súvislosti s pohľadávkou žalovaného zo zmluvy o dielo a tieto platby mu započítaval na jeho pohľadávku zo zmluvy o dielo uzavretej dňa 19.2.2013, a tak ani existencia iných záväzkovoprávných vzťahov medzi žalobcom a žalovaným v čase prijímania uvedených platieb nemôže bez ďalšieho založiť dôvodnosť obrany žalobcu spočívajúcej v tvrdení, že žalovaný platbami v hotovosti plnil žalobcovi iné pohľadávky existujúce medzi stranami sporu.

Odvolaateľ namietal, že aj v otázke sumy 20.000 eur, o ktorej súd prvej inštancie usúdil, že bola určená na úhradu dohodnutej ceny za dielo, dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a právne posúdenie týchto okolností neobstojí. Žalovaný predovšetkým skutkovo netvrdil, že suma 34.980 eur, ktorú mal žalobcovi uhradiť, bola sumou určenou na úhradu dohodnutej ceny za dielo (k tomuto nenavrhol vykonať ani žiaden dôkaz okrem prílohy email a výsluchu jeho manželky ako svedkyne), tvrdil to, že tieto sumy žalobcovi uhradil a žalobca ich prijal. Podľa názoru žalobcu z predloženého dokumentu vyplýva najviac to, že sa mohlo jednať o platby súvisiace s činnosťami žalobcu na stavbe rodinného domu a ostatných stavebných objektov a nie to – ako súd uzavrel – že sa jednalo o platby žalovaného na úhradu dohodnutej ceny za dielo. Takáto konštrukcia nedáva vôbec žiaden zmysel a to aj preto, že cena za dielo sa dodatkovy menila. Všetky stavebné práce a dodávky tak ako ich mal žalobca vykonať podľa zmluvy o dielo pretým ako bola zmluva dodatkovaná, museli byť aj tak vykonané. Z výsluchu žalovaného ani iných vykonaných dôkazov nevyplývalo, že by ich vykonával sám žalovaný alebo iné ním poverené osoby (to možno konštatovať až po odstúpení od zmluvy), naopak z vykonaného dokazovania vyplývalo to, že celú stavbu až do zákazu vstupu mal na starosti žalobca a žaloba aj naďalej pre žalovaného zabezpečoval realizáciu „dodatkovy“ vyňatých prác a výkonov, ibaže tieto žalobca žalovanému nefakturoval. Žalobca skutkovo tvrdil, že aj napriek tomu, že sa so žalovaným dodatkovy dohodli na zmene rozsahu prác, dodatkom vyňaté práce a materiál aj tak zabezpečil, vrátane zapracovania, žalobca alebo ním zabezpečení dodávateľa. Žalovaný týmto spôsobom mohol niektoré časti stavebného materiálu nadobudnúť bez DPH alebo ich zahrnúť do nákladov svojej obchodnej spoločnosti ITbubble, spol. s r.o.. Ak mal súd prvej inštancie z dokumentu „janoplatby“ za nepriamo preukázané, že platby súviseli so zmluvou o dielo (súd dokonca ani neuzavrel, že sa malo jednať o plnenie žalovaného na jeho peňažnú povinnosť podľa zmluvy o dielo), nakoľko sa tam uvádza prvá dohodnutá cena diela, z toho istého dokumentu je v spojení s inými skutočnosťami, ktoré vyšli najavo (najmä zníženie dohodnutej ceny dodatkami a zabezpečovanie, stavebné manažovanie, odobratých položiek žalobcom za účelom aby žalovaný ušetril) dospieť k presne opačnému záveru, a to že tieto neslúžili na úhradu peňažných povinností žalovaného zo zmluvy o dielo. Z prílohy emailu (dokument „janoplatby“) vyplýva, že žalobca tým, že v dokumente uviedol slovo „blbosť“ poprel skutočnosti, ktoré mal súd za preukázané a síce, že sa jednalo o úhradu dohodnutej ceny za dielo. Zo samej podstaty hotovostnej platby, obzvlášť v stavebníctve, vyplýva, že k nim neexistujú písomné zmluvy, v ktorých by bol špecifikovaný právny titul alebo napr. splatnosť. Požiadavka súdu prvej inštancie (viď najmä bod 91 odôvodnenia rozsudku), že to mal byť žalobca, ktorý mal preukázať existenciu pohľadávok voči žalovanému, objednávku, cenu materiálu a splatnosť je neudržateľná. Predovšetkým má žalobca za to, že preukazovanie uvedeného nebolo procesnou povinnosťou žalobcu nakoľko skutkové tvrdenia, ktoré sa dali z podania žalovaného z 30.7.2020 prípadne vyabstrahovať, ostali v konaní iba nepreukázanými tvrdeniami. Nie je úlohou strany súdneho sporu preukazovať opak alebo vyvrátiť každé tvrdenie protistrany, ale iba tvrdenia vykonanými dôkazmi preukázané. Také prekrúcanie procesných povinností a prenášanie bremena tvrdenia a dôkazu

ako vykonal súd prvej inštancie nie je v súlade s procesným predpisom. Žalovaný tvrdil, že žalobcovi okrem platieb ktoré žalobca priznal v žalobe uhradil navyše 34.980 eur, pričom však súd prvej inštancie z tejto sumy „uznal“ len 20.000 eur. Už samotný pokus žalovaného o získanie výhody vo výške 34.980 eur, keď žalovaný jednoducho musel vedieť, že v značnej časti bude tento neúspešný (keďže k tomu existovali jednoznačné doklady) vnáša do obrany žalovaného dôvodnú pochybnosť o účelovosti obrany a pravdivosti tvrdení žalovaného; žalobca tiež v konaní na súde prvej inštancie uviedol, že žalovaný presne o tých istých peniazoch, ktoré súd ustálil ako plnenie na zmluvu o dielo, v konaní 6C/281/2015 (v ktorom žalobca proti žalovanému uplatnil svoj nárok na zaplatenie ceny za skutočne vykonané práce na iných stavebných objektoch) tvrdí, že nimi uhradil iné práce vykonané žalobcom. Uvedené v spojení so zjavným neuplatnením tejto procesnej obrany včas, tak celé tvrdenia žalovaného o úhrade „všetkého a ešte viac“ robí ešte o to viac nedôveryhodné a účelové.

Odvolačný súd sa nestotožňuje s názorom odvolateľa, že žalovaný skutkovo netvrdil a nepreukázal, že suma 34.980 eur, ktorú žalobcovi uhradil, bola sumou určenou na úhradu dohodnutej ceny za dielo, odvolací súd poukazuje na podanie žalovaného z 30.7.2020, v ktorom žalovaný uviedol, že dodatočne dohľadal emaily preukazujúce, že žalovaný žalobcovi uhradil ďalšie sumy peňazí, ktorých prijatie žalobca nepriznal, t. j. všetky peniaze, na ktoré mal žalobca nárok a ešte viac, žalobca v súvislosti s jednaním strán o aktuálnom stave výdavkov zaslal žalovanému prehľad ním evidovaných úhrad vykonaných žalovaným, strany si opätovne potvrdzovali vykonané úhrady v súvislosti s uzatvorením nového dodatku k zmluve, z prílohy emailu z 24.9.2013 janoplatby vyplýva, že žalovaný uhradil žalobcovi v hotovosti sumy 6.000 eur, 7.000 eur, 4.980 eur (úhrada faktúry 201303), 10.000 eur (terasa) a 7.000 eur, spolu 34.980 eur, ktorých prijatie žalobca potvrdil. Na preukázanie svojho tvrdenia navrhol žalovaný emaily z 20.6.2013 a 24.9.2013 a výsluch jeho manželky, ktoré dôkazy súd vykonal a potvrdili tvrdenia žalovaného v rozsahu zaplatenia sumy 20.000 eur. Žalovaný už v podaní z 30.7.2020 uviedol, že suma 4.980 eur sa týka úhrady faktúry 201303 a suma 10.000 eur terasy, preto nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcu o nepravdivosti, nedôveryhodnosti a účelovosti tvrdení žalovaného. Odvolací súd je rovnako ako súd prvej inštancie názoru, že žalovaný tvrdenia z jeho podania z 30.7.2020 preukázal a v plnom rozsahu sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že zo samotného obsahu súboru janoplatby.txt vyplýva, že sám žalobca prijímal uvedené platby (v celkovej sume 20.000 eur) v súvislosti s pohľadávkou žalovaného zo zmluvy o dielo a tieto platby mu započítaval na jeho pohľadávku zo zmluvy o dielo uzavretej dňa 19.2.2013, a tak ani existencia iných záväzkovo-právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným v čase prijímania uvedených platieb nemôže bez ďalšieho založiť dôvodnosť obrany žalobcu spočívajúcej v tvrdení, že žalovaný platbami v hotovosti plnil žalobcovi iné pohľadávky existujúce medzi stranami sporu.

Odvolaateľ v odvolaní opakovane na viacerých miestach namietal, že procesná obrana žalovaného (v jeho podaní z 30.7.2020), že žalobcovi uhradil všetko čo bol povinný a ešte viac, nebola o.i. uplatnená včas, a teda bola uplatnená v rozpore s ust. § 153 ods. 1 CSP, a že žalovaný celú svoju obranu a argumentáciu (skutkovú aj právnu) predkladal postupne a prispôboval v konaní prejednávanej okolnosti, čo v dôsledkoch znamenalo, že vo veci sa vykonalo 14 pojednávaní a súd musel vykonávať ďalšie úkony, ďalej namietal, že súd mal dôsledne dbať na plnenie procesných povinností stranami sporu a s prípadnými odchýlkami sa vysporiadať v rozhodnutí, najmä ak žalobca namietal nesplnenie procesných povinností a iné vady podania žalovaného z 30.7.2020, čo však neurobil.

Súd prvej inštancie sa s touto námietkou vysporiadal pomerne stroho – citáciou ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP. Podľa § 153 ods. 1 až 3 CSP: (1) Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. (2) Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. (3) Ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 470 ods. 1 a 2 CSP: (1) Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. (2) Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Ustanovenie § 470 ods. 1 CSP je vyjadrením princípu okamžitej aplikability procesno - právnych noriem, čo znamená, že táto nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté

pred dňom účinnosti nového zákona. Zákon pamätá aj na situácie, keď by nová právna úprava zhoršila postavenie strany a tieto rieši v § 470 ods. 2 CSP.

Odvolačný súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade ak by predmetný spor začal až za účinnosti CSP, keďže sa jedná o spotrebiteľský spor, v ktorom je spotrebiteľ/žalovaný zastúpený advokátom, by s poukazom na § 291 ods. 3 CSP (Ak je spotrebiteľ zastúpený advokátom, ustanovenie § 296 sa nepoužije.) nebolo možné použiť ust. § 296 CSP (Spotrebiteľ môže predložiť alebo označiť všetky skutočnosti a dôkazy na preukázanie svojich tvrdení najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú.). Predmetný spor však začal už za účinnosti O.s.p., a súd prvej inštancie správne aplikoval ust. § 470 ods. 2 veľa druhá CSP, keďže ust. o popretí skutkových tvrdení protistrany a o sudcovskej koncentrácii (§ 153 CSP) nemožno v predmetnom spore uplatniť, nakoľko by boli v neprospech strany žalovaného/spotrebiteľa.

Odvolaateľ vytkol súdu prvej inštancie, že sa so skutočnosťami ním uvádzanými ohľadne hotovostných platieb v kontexte celého právneho vzťahu medzi stranami (priateľský vzťah strán, ústne neformálne riešenie vecí s cieľom ušetriť žalovanému sumu pripadajúcu na DPH a ich vzájomná súvislosť a význam vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že hotovostné platby mali byť údajne určené na úhradu dohodnutej ceny za dielo), ako bol v konaní na súde prvej inštancie stranami sporu uvádzaný a preukázaný, ani s námietkami žalobcu ohľadne včasnosti uplatnenia prostriedkov procesnej obrany žalovaným, absencie jej dôveryhodnosti a logiky a jej účelovosti v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal, čo platí aj o aplikácii a výklade procesného práva súdom prvej inštancie na tieto procesné skutočnosti, keď takéto rozmery komplexného právneho vzťahu ako v konaní na súde prvej inštancie vyšli najavo, boli vzhľadom na priebeh procesnej obrany žalovaného /keď žalovaný najprv tvrdil, že žalobca niektoré práce nevykonal, alebo ich nedokončil, alebo ich vykonal s vadami a nakoniec, že žalovaný ich zaplatil/ pre posudzovanie nároku žalobcu podstatné a to aj vzhľadom na § 153 ods. 2 CSP, avšak súdom prvej inštancie zostali nepovšimnuté.

K otázke včasnosti uplatnenia prostriedkov procesnej obrany žalovaným odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené závery. Odvolací súd nevidí dôvod, pre ktorý by mala mať vplyv na posúdenie dôveryhodnosti a logiky procesnej obrany žalovaného bez ďalšieho skutočnosť, že strany boli v minulosti v priateľskom vzťahu, že neformálne riešili veci a už vôbec nie, že chceli „ušetriť“ na DPH. Túto námietku považuje za nedôvodnú.

Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žalobcovi vznikol odstúpením žalovaného od zmluvy o dielo v zmysle § 642 ods. 1 O.z. uzavretej dňa 19.2.2013 preukázateľne nárok na zaplatenie sumy pripadajúcej na vykonané práce vo výške 95.490,82 eur, pričom vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný mu na uvedenú zmluvu o dielo žalobcovi plnil/zaplatil celkovo sumu 114.466 eur, z čoho vyplýva záver, že ku dňu vyhlásenia (v poradí druhého) rozsudku súdu prvej inštancie bola celá suma za žalobcom vykonané práce žalovaným uhradená, preto žaloba žalobcu, ktorou požadoval od žalovaného zaplatenie sumy 22.872,10 eur je z tohto dôvodu v celom rozsahu nedôvodná a súd prvej inštancie ju v I. výroku napadnutého rozsudku správne zamietol.

Odvolaateľ tiež namietal nerešpektovanie právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného najmä v bodoch 43. až 45. odôvodnenia uznesenia (Krajského súdu v Trnave z 23.4.2019 č. k. 9Co/241/2018-821), keď napadnutý rozsudok a jeho odôvodnenie boli redukované na otázky, ktoré sa v konaní objavili až po vrátení veci súdu prvej inštancie, skutkové a právne závery súdu z predchádzajúceho obdobia (kedy bolo cca 6 rokov vykonávané rozsiahle dokazovanie týkajúce sa najmä /faktického/ dodania stavebných prác a výkonov zo strany žalobcu v prospech žalovaného, hodnoty /ceny/, kvality a súladu prác s pokynmi žalovaného a s projektovou dokumentáciou a v konaní bolo riešených množstvo ďalších vedľajších otázok) sú uvádzané v minimálnej miere. Poukázal aj na vývoj predbežného právneho názoru súdu prvej inštancie, ktorý v priebehu sporu rešpektoval a prispôbil svoju procesnú aktivitu názorom súdu prvej inštancie. Rozsudok podľa neho nie je vyhotovený v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Závery v ňom obsiahnuté sú nedostatočné, v odôvodnení rozsudku nie sú uvedené komplexne skutkové zistenia v spojitosti s čiastkovými zisteniami, ktoré by mali mať logickú nadväznosť, aby v súhrne umožnili vytvoriť záver o celkovom skutkovom stave. Súd prvej inštancie opomenul, že potrebné údaje, hodnotenia a závery o rozhodných skutočnostiach musí formulovať vlastnými slovami s prihliadnutím na konkrétne okolnosti danej veci, a to najmä na obsah dokazovania, zložitosť zisťovania skutkového stavu, návrhy strán na doplnenie dokazovania, čo v odôvodnení rozsudku absentuje. Rozsudok tak nenaplnuje požiadavku zrozumiteľnosti a presvedčivosti, tiež neobsahuje ani presvedčivé hodnotenie dôkazov, keďže v ňom nie je nepochybným spôsobom uvedené, ktoré z rozhodných skutkových okolností boli preukázané a ktoré nie, v rozsudku dokonca absentujú zistenia, ktoré skutkové okolnosti považoval súd prvej inštancie za rozhodné, mieru ich

preukázania ani ako sa s nimi a s podstatnými skutkovými tvrdeniami žalobcu v kontexte celého právneho vzťahu, ktorý prerástol do sporu a jeho komplexnosti súd prvej inštancie vysporiadal. Súd prvej inštancie sa nielenže nezaoberal argumentáciou žalobcu, z ktorej vyplynula komplexnosť právneho vzťahu strán sporu, absencia logiky v obrane žalovaného, uplatňovanie obrany v rozpore s povinnosťou strany sporu pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu podľa § 150 ods. 1 CSP a tiež uplatňovanie obrany žalovaného v rozpore s § 153 ods. 1 CSP, súd prvej inštancie taktiež na tieto skutočnosti neaplikoval procesné právo. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie len na nedostatočne odôvodnenom závere o nedôvodnosti tejto žaloby nakoľko žalovaný mal dlžné sumy uhradiť, na tom, že na niektoré sumy žalobcoví nárok nemal vzniknúť (keďže stavebný materiál má dodať žalovaný a nepriznanie vedľajších rozpočtových nákladov) a tiež na tom, že žalobca spomenul, že dielo nebolo dokončené tak na 2% - 3%. Súd prvej inštancie konštatoval nedôvodnosť žaloby bez akéhokoľvek ohľadu na skutočnosti, ktoré boli predmetom dokazovania cca 6 rokov a bez akejkolvek väzby na skutočnosti ktoré boli týmto dokazovaním zistené.

S časťou týchto námietok sa súd prvej inštancie už vysporiadal (viď text vyššie), v zostávajúcej časti žalobca tvrdí v podstate nepreskúmateľnosť rozsudku.

Ďalej odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, takýmto postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené stranám, aby uskutočňovali procesné práva a tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, následky v podobe porušenia práva na spravodlivý súdny proces sa prejavujú aj v ďalších nedostatkoch rozsudku; napr. v bode 20 odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie uvádza zoznam vykonaných dôkazov, tento zoznam však neobsahuje v iných bodoch odôvodnenia uvádzaný dôkazný prostriedok, z ktorého mal súd prvej inštancie zistiť určité skutkové zistenie (viď napr. bod 49 odôvodnenia rozsudku), zoznam tiež neobsahuje ďalšie dôkazy, ktoré boli v konaní vykonané a zároveň pre rozhodnutie súdu resp. ustálenie komplexností právneho vzťahu dôležité – napr. potvrdenia o hodnote vykonaných prác vypracované žalobcom pre žalovaného k čerpaniu úveru. Okrem toho v odôvodnení rozsudku po tom, ako súd prvej inštancie uvádza zoznam vykonaných dôkazov a konštatuje, že zistil skutkový stav ako nasleduje nižšie, nie je možné zistiť či ide o skutkové zistenie súdu alebo o skutočnosti, ktoré tvrdila niektorá zo strán sporu (najmä body 30 až 33 odôvodnenia rozsudku). Ďalším nedostatkom rozsudku, ktorý jednak samostatne a tiež v spojení s ostatnými žalobcom vytykanými nedostatkami zakladá vadu ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a teda zakladajúci odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP je, že rozsudok, resp. skutkové zistenia súdu prvej inštancie netvorí jeden logický celok, jednotlivé skutkové zistenia na seba nenadväzujú a skutkové zistenia neposkytujú verný obraz o priebehu skutkového deja. V kontexte uvedeného má žalobca za to, že vada ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci spočíva napr. aj v tom, že súd prvej inštancie v bodoch 38 a 39 odôvodnenia rozsudku uvádza ktoré skutkové zistenia získal zo znaleckých posudkov tam uvedených, súd prvej inštancie však opomína, že vykonanie znaleckých posudkov ako dôkazov v konaní navrhol žalobca za účelom preukázania vykonania stavebných prác a dodávok na rodinnom dome žalovaného zo strany žalobcu a že primárne išlo o reakciu žalobcu na procesnú obranu žalovaného spočívajúcu v tvrdeniach, že niektoré práce žalobca nevykonal alebo nedokončil, z uvedených bodov odôvodnenia rozsudku tiež nie je zistiteľné ako súd prvej inštancie pristupoval k obom znaleckým posudkom, či ich vykonával ako znalecký posudok v zmysle § 207 a nasl. CSP alebo ako listinný dôkaz.

Odvolací súd nepovažuje tieto námietky za dôvodné, po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanej spore, výsledky vykonaného dokazovania a uviedol právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Odvolací súd nezistil, že by prvoinštančný súd porušil zásady vyplývajúce z ust. § 191 CSP v súvislosti s hodnotením dôkazov, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal (teda ktoré považoval za relevantné) a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, pričom svoje skutkové zistenia správne subsumoval pod aplikovaný právny predpis a daný právny vzťah správne právne posúdil. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil, odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nároku a obranou proti

takému uplatneniu. To či nejaký dôkaz bol uvedený v zozname vykonaných dôkazov alebo samostatne na inom mieste odôvodnenia rozsudku, ani to že súd sa nezaoberal dôkazmi, ktoré nepovažoval za relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, odvolací súd nepovažuje za vadu konania ani za porušenie práva na spravodlivý proces. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Ak sa odvolací súd v odôvodnení tohto jeho rozsudku nezaoberal konkrétnou námietkou sporovej strany, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie v danej veci za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Skutočnosti uvedené v odvolaní žalobcu neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

Odvolací súd riadiaci sa uvedenými úvahami a osvojujúci si aj dôvody súdu prvej inštancie preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil, čo sa týkalo aj vecne správneho rozhodnutia o trovách konania (prvoinštančného i predchádzajúceho odvolacieho konania), keď odvolací súd nevidel v dôvodoch uvádzaných odvolateľom (žalobcom tvrdené porušenie procesných povinností zo strany žalovaného) dôvody hodné osobitného zreteľa, odôvodňujúce aplikáciu ust. § 257 CSP ani dôvody pre rozhodnutie podľa § 256 ods. 2 CSP (vo vzťahu k žalobcom požadovanej náhrade trov konania vzniknutých pred podaním žalovaného z 30.7.2020) s poukazom na vyššie uvedené závery vo veci samej (o.i. nemožnosť použitia ust. o popretí skutkových tvrdení protistrany a o sudcovskej koncentrácii). Nebolo tiež možné rozhodnúť o priznaní náhrady trov predchádzajúceho odvolacieho konania žalobcovi, nakoľko v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe sa rozhoduje jedným výrokom o trovách celého konania (v oboch inštanciách) podľa pomeru úspechu strán v konaní ako celku.

9. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalovanému priznal proti žalobcovi právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnej výške, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobca). Žalobca síce tvrdil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich v žalobcom tvrdenom porušení procesných povinností zo strany žalovaného najmä podľa § 150 ods. 1 a § 153 ods. 2 CSP, avšak odvolací súd nevidel dôvod pre aplikáciu ust. § 257 CSP s poukazom na vyššie uvedené závery vo veci samej (o.i. nemožnosť použitia ust. o popretí skutkových tvrdení protistrany a o sudcovskej koncentrácii).

10. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)